

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

Н А В Ч А Н Н Я
У НАЦІОНАЛЬНІЙ МЕТАЛУРГІЙНІЙ
АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

Дніпропетровськ
2006

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

О.Г. ВЕЛИЧКО, В.П. ІВАЩЕНКО, О.Г. ЯСЕВ, О.Д. РОЖКОВ

Д О В І Д Н И К
(ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ)

Дніпропетровськ

2006

ЗМІСТ

Перелік основних термінів і положень, що використані у довіднику....	4
Передмова.....	7
1. Освіта у вищих навчальних закладах.....	8
2. Структурні підрозділи академії, які організовують і проводять навчальний процес	14
3. Загальні положення	24
4. Навчальний процес.....	32
4.1. Форми організації навчання.....	37
4.2. Контрольні заходи.....	45
5. Навчальний час студента.....	54
6. Студентське самоврядування.....	55
7. Відпочинок і спорт.....	58
8. Інша корисна інформація.....	59
Рекомендована література.....	61
Додаток А - Основні документи студента і випускника.....	62
Додаток Б - Перелік і загальний обсяг навчальних дисциплін, що вивчають студенти відповідних напрямів підготовки (спеціальностей) у НМетАУ.....	64
Додаток В - Плани корпусів академії.....	78

**ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ І ПОЛОЖЕНЬ,
ЩО ВИКОРИСТАНІ У ДОВІДНИКУ**

Академія.....	9
Академічна відпустка.....	49
Академічна група.....	37
Акредитація напрямів, спеціальностей, ВНЗ	13
Асистент.....	14
Бакалавр.....	10
Бібліотека.....	60
Види навчальних занять.....	37
Види практики.....	45
Викладач.....	14
Випускна робота.....	43
Виховна робота в академії.....	57
Вищий навчальний заклад.....	8
Відповідальність за виконання студентом індивідуального навчального плану	36
Відпочинок студентів.....	59
Графік навчального процесу.....	30
Деканати.....	18, 19
Державна атестація студента.....	51
Дипломний проект (робота).....	42
Диференційований залік.....	46
Документи студента	26
Документи, що отримують випускники академії.....	26
Документи, що подаються у ДЕК.....	52
Доцент.....	14
Друга іноземна мова.....	29
Екзаменаційна сесія.....	47
Завдання державної екзаменаційної комісії.....	51
Заняття спортом.....	58
Зміст освіти.....	33
Індивідуальне заняття.....	40
Індивідуальний навчальний план студента.....	36
Індивідуальні завдання.....	41
Кафедра.....	20
Книжковий фонд бібліотеки.....	60
Комп'ютерна підготовка.....	29
Консультація.....	41
Контрольні заходи.....	45
Курсовий проект (робота).....	41, 42
Лабораторне заняття.....	38
Лекція.....	37
Ліцензування освітньої діяльності.....	12
Магістр.....	11
Медичне обслуговування.....	59

Міжнародні зв'язки	32
Місцезнаходження академії та її підрозділів.....	15
Місцезнаходження кафедр.....	21-22
Місцезнаходження керівного складу академії, деканатів і служб	18-19
Місцезнаходження навчальних приміщень.....	78
Молодший спеціаліст.....	10
Навчальний план.....	35
Навчальний процес.....	32
Навчальний час студента.....	54
Навчальні дисципліни, що вивчають студенти.....	60
Навчання за кордоном.....	32
Навчання за кредитно-модульною системою організації навчального процесу	28
Напрями і спеціальності, за якими здійснюється підготовка фахівців в академії.....	24, 25
Напрями діяльності вищих навчальних закладів.....	8
Наукова робота в академії.....	31
Національна металургійна академія України.....	14
Нормативна частина змісту освіти.....	34
Нормативний термін навчання	25
Нормативні і вибіркові навчальні дисципліни.....	35
Облікові одиниці навчального часу студента.....	54
Обов'язки студентів.....	56
Освіта з іншої спеціальності.....	31
Освіта у вищих навчальних закладах.....	8
Освітній рівень вищої освіти.....	10
Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника.....	34
Освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти.....	10
Освітньо-професійна програма.....	34
Освітня характеристика випускника.....	34
Основні напрями діяльності академії.....	16
Паралельна освіта.....	27
Перескладання екзамену.....	50
Перехід на навчання за програмами підготовки спеціалістів і магістрів.....	26
Підготовка до лабораторного заняття.....	39
Підготовка до лекції.....	38
Підготовка до практичного заняття.....	39
Підсумковий контроль.....	45
Післядипломна освіта.....	11, 31
Поводження студента, якщо він захворів або з ним стався нещасний випадок	49
Повторне складання державних екзаменів.....	53
Повторне складання екзамену.....	50
Повторний захист дипломного проекту (роботи).....	53
Поновлення на навчання в академії.....	50
Поточний контроль	45
Права студентів.....	57

Практична підготовка студента.....	45
Практичне заняття.....	39
Працевлаштування випускників.....	29
Приєм до ВНЗ.....	12
Програма навчальної дисципліни.....	35
Професор.....	14
Регіональний центр освіти інвалідів.....	23
Ректорат.....	19
Рівень акредитації вищого навчального закладу.....	13
Робочий план навчальної дисципліни.....	36
Розклад екзаменів.....	47
Розклад навчальних занять.....	55, 59
Самостійна робота студента.....	43
Семестровий екзамен.....	46
Семестровий залік.....	47
Семестровий контроль.....	46
Семінарське заняття.....	40
Система оцінювання знань.....	27
Спеціаліст.....	11
Стандарти вищої освіти.....	33
Старший викладач.....	14
Статут вищого навчального закладу.....	12
Структурні підрозділи академії.....	14
Структурно-логічна схема підготовки.....	34
Студент.....	14
Студентське самоврядування.....	55
Ступеневість вищої освіти.....	26
Тести як складова державних стандартів освіти.....	35
Технікум.....	9
Типи вищих навчальних закладів.....	9
Тривалість канікул.....	54
Умови видачі студенту державного документа про освіту з відзнакою.....	53
Умови відрахування студента з академії.....	49
Умови допуску студента до державних екзаменів і захисту дипломних проектів і робіт.....	52
Умови допуску студента до семестрового контролю.....	47
Умови отримання студентами стипендії.....	48
Умови присвоєння відповідного рівня кваліфікації і видачі державних документів про освіту.....	53
Університет.....	9
Факультет.....	17
Форми підготовки фахівців в Україні.....	10
Форми семестрового контролю.....	46

ПЕРЕДМОВА

Організація навчання у вищому навчальному закладі і, зокрема, у Національній металургійній академії України, викликає у учасників навчального процесу (навіть у найбільш досвідчених викладачів, а тим більше у студентів) безліч запитань, відповіді на які можливо знайти у багатьох нормативних або довідкових матеріалах.

Автори систематизували найбільш популярні запитання, відібрали прийнятні і змістовні форми відповідей та об'єднали їх у зручний для користування довідник, який видається в оновленій редакції з урахуванням позитивних (а іноді і критичних) відгуків щодо попереднього видання 2001 року та змін, котрі відбулися у вищій освіті України за останні роки.

Для забезпечення більш швидкого пошуку інформації до нового довідника включено перелік основних термінів з посиланням на сторінки, де ця інформація висвітлюється. Новими є також блоки інформації, які стосуються змісту освіти (а саме, перелік та обсяг годин для дисциплін, які вивчаються) за напрямками підготовки у Національній металургійній академії України, а також особливостей кредитно-модульної системи організації навчального процесу відповідно до вимог Болонської декларації. Корисною є також інформація щодо місцезнаходження аудиторій, інших навчальних та адміністративних приміщень, кафедр і основних підрозділів академії.

Сподіваємось, що нове видання довідника буде корисним широкому колу студентів, аспірантів, докторантів, викладачів та інших співробітників Національної металургійної академії України.

1. ОСВІТА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Освіта – основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості і найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумової і фізичної здатностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, які готові до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення загальноосвітнього рівня народу, забезпечення народного господарства кваліфікованими спеціалістами.

Освіта в Україні ґрунтується на принципах гуманізму, демократії, національної свідомості, взаємної поваги між націями і народами.

Освітня діяльність здійснюється згідно з Конституцією України, законами України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту» і «Про позашкільну освіту», постановами Верховної Ради України, указами і розпорядженнями Президента України, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, нормативними актами Міністерства освіти і науки, інших міністерств і відомств.

ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ

ЩО ТАКЕ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД?

Вищий навчальний заклад - освітній, освітньо-науковий заклад, який заснований і діє відповідно до законодавства про освіту, реалізує відповідно до наданої ліцензії освітньо-професійні програми вищої освіти за певними освітніми та освітньо-кваліфікаційними рівнями, забезпечує навчання, виховання та професійну підготовку осіб відповідно до їх покликання, інтересів, здібностей та нормативних вимог у галузі вищої освіти, а також здійснює наукову та науково-технічну діяльність.

ЯКІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ?

Головними напрямками діяльності вищих навчальних закладів є:

- здійснення освітньої діяльності певного напрямку, яка забезпечує підготовку фахівців відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів і відповідає стандартам вищої освіти;
- здійснення наукової і науково-технічної (для вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації), творчої, мистецької, культурно-виховної, спортивної та оздоровчої діяльності;
- забезпечення виконання державного замовлення та угод на підготовку фахівців з вищою освітою;
- здійснення підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів та їх атестація в акредитованих вищих навчальних закладах третього та четвертого рівнів акредитації;
- вивчення попиту на окремі спеціальності на ринку праці і сприяння працевлаштуванню випускників;
- забезпечення культурного і духовного розвитку особистості, виховання осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України;
- підвищення освітньо-культурного рівня громадян.

ЯКІ ТИПИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДІЮТЬ В УКРАЇНІ І В ЧОМУ ЇХ ВІДМІННІСТЬ?

В Україні діють такі типи вищих навчальних закладів:

1) **університет** - багатопрофільний вищий навчальний заклад четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації широкого спектра природничих, гуманітарних, технічних, економічних та інших напрямів науки, техніки, культури і мистецтв, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, відповідний рівень кадрового і матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань та здійснює культурно-просвітницьку діяльність.

Можуть створюватися класичні та профільні (технічні, технологічні, економічні, педагогічні, медичні, аграрні, мистецькі, культурологічні тощо) університети;

2) **академія** - вищий навчальний заклад четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації у певній галузі науки, виробництва, освіти, культури і мистецтва, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром у сфері своєї діяльності і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення;

3) **інститут** - вищий навчальний заклад третього або четвертого рівня акредитації або структурний підрозділ університету або академії, який провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації у певній галузі науки, виробництва, освіти, культури і мистецтва, проводить наукову, науково-методичну та науково-виробничу діяльність і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення;

4) **консерваторія** (музична академія) - вищий навчальний заклад третього або четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації у галузі культури і мистецтва - музичних виконавців, композиторів, музикознавців, викладачів музичних дисциплін, проводить наукові дослідження, є провідним центром у сфері своєї діяльності і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення;

5) **коледж** - вищий навчальний заклад другого рівня акредитації або структурний підрозділ вищого навчального закладу третього або четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації у споріднених напрямках підготовки (якщо є структурним підрозділом вищого навчального закладу третього або четвертого рівня акредитації або входить до навчального чи навчально-науково-виробничого комплексу), або за кількома спорідненими спеціальностями і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення;

6) **технікум** (училище) – вищий навчальний заклад першого рівня акредитації або структурний підрозділ вищого навчального закладу третього або четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям певної вищої освіти та кваліфікації за кількома спорідненими спеціальностями і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення.

ЯКІ ФОРМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ Є В УКРАЇНІ?

Підготовка фахівців у вищих навчальних закладах здійснюється за такими формами: денна (очна); вечірня; заочна, дистанційна; екстернатна.

ЩО ТАКЕ ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКІ ІСНУЮТЬ ОСВІТНІ РІВНІ?

Освітній рівень вищої освіти – характеристика вищої освіти за ознаками ступеня сформованості інтелектуальних якостей особи, достатніх для здобуття кваліфікації, яка відповідає певному освітньо-кваліфікаційному рівню. До структури вищої освіти входять такі освітні рівні: неповна вища освіта, базова вища освіта, повна вища освіта.

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ? СКІЛЬКИ РІВНІВ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІСНУЄ НИНІ?

Освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти – характеристика вищої освіти за ознаками ступеня сформованості знань, умінь та навичок особи, що забезпечують її здатність виконувати завдання та обов'язки (роботи) певного рівня професійної діяльності.

Сучасна структура вищої освіти України забезпечує отримання таких освітньо-кваліфікаційних рівнів: молодший спеціаліст; бакалавр; спеціаліст; магістр.

КОГО ГОТУЮТЬ ВНЗ?

Вищі навчальні заклади відповідно до вимог народного господарства у межах ліцензованого обсягу прийому на відповідні напрями підготовки або спеціальності здійснюють прийом на навчання на конкурсній основі за освітньо-професійними програмами підготовки спеціалістів з вищою освітою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями:

Молодший спеціаліст – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі повної загальної середньої освіти здобула неповну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для здійснення виробничих функцій певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності, наприклад, для посади техника, або їй відповідних.

Особи, які мають базову загальну середню освіту, можуть одночасно навчатися за освітньо-професійною програмою підготовки молодшого спеціаліста і здобувати повну загальну середню освіту.

Освітньо-професійна програма підготовки молодшого спеціаліста реалізується, як правило, вищими навчальними закладами I рівня акредитації.

Бакалавр – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі повної загальної середньої освіти здобула базову вищу освіту, фундаментальні і спеціальні уміння та знання щодо узагальненого об'єкта праці (діяльності), достатні для виконання завдань та обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності, наприклад, для посади інженера (без категорії) або їй відповідних. Підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра може здійснюватися на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста.

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра реалізується вищими навчальними закладами II-IV рівнів акредитації.

Особи, які в період навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра у вищих навчальних закладах другого - четвертого рівнів акредитації припинили подальше навчання, мають право за індивідуальною програмою здобути освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за однією із спеціальностей, що відповідають напряму підготовки бакалавра, у тому самому або іншому акредитованому вищому навчальному закладі.

Спеціаліст - освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання завдань та обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності, наприклад, для посади інженера II категорії або їй відповідних.

Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста реалізується вищими навчальними закладами III та IV рівнів акредитації.

Магістр - освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності, наприклад, для посад викладача, молодшого наукового співробітника, інженера I категорії або їм відповідних.

Підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістра може здійснюватися на основі освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста.

Особи, які в період навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістра припинили подальше навчання, мають право за індивідуальною програмою здобути освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за такою ж або спорідненою спеціальністю у тому самому або іншому акредитованому вищому навчальному закладі.

Вищий навчальний заклад, який реалізує освітньо-професійну програму підготовки магістрів за спеціальностями, повинен мати IV рівень акредитації.

ЩО ТАКЕ ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА? ЯКИМИ ВИЩИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ ВОНА ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ?

Післядипломна освіта – спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення і оновлення її професійних знань, умінь і навичок або отримання іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду.

Післядипломна освіта створює умови для безперервності та наступності освіти і включає:

- перепідготовку – отримання іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду;
- спеціалізацію – набуття особою здатностей виконувати окремі завдання та обов'язки, які мають особливості, в межах спеціальності;
- розширення профілю (підвищення кваліфікації) - набуття особою здатностей виконувати додаткові завдання та обов'язки в межах спеціальності;
- стажування - набуття особою досвіду виконання завдань та обов'язків певної спеціальності.

Особа, яка пройшла перепідготовку і успішно пройшла державну атестацію, отримує відповідний документ про вищу освіту.

Особа, яка успішно пройшла стажування або спеціалізацію чи розширила профіль (підвищила кваліфікацію), отримує відповідний документ про післядипломну освіту.

Зразки документів про післядипломну освіту затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки.

Післядипломна освіта здійснюється вищими навчальними закладами післядипломної освіти або структурними підрозділами вищих навчальних закладів відповідно до ліцензії, в тому числі на підставі укладених договорів.

ЯКІ УМОВИ ПРИЙОМУ ДО ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ?

Прийом громадян у вищий навчальний заклад проводиться на конкурсній основі, незалежно від форми власності навчального закладу і джерел оплати за навчання.

Умови прийому студентів до вищих навчальних закладів визначаються Законом України про вищу освіту, наказом Міністерства освіти і науки України № 71 від 01.02.2006 р. і розповсюджуються на всі вищі навчальні заклади незалежно від їх підпорядкованості і форми власності. Відповідно до цих умов кожний навчальний заклад розробляє свої правила прийому, які затверджуються головою приймальної комісії.

ЩО ТАКЕ СТАТУТ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ?

Статут – це основний нормативний документ вищого навчального закладу, який визначає: права та обов'язки власника; обсяги: цивільної правоздатності вищого навчального закладу та основних засобів (розмір статутного фонду), наданих власником; порядок утворення, діяльності та повноваження органів управління вищим навчальним закладом, права та обов'язки керівника; порядок обрання представників до органів громадського самоврядування; джерела надходження та порядок використання коштів та іншого майна вищого навчального закладу; порядок звітності, контролю за здійсненням фінансово-господарської діяльності; концепцію освітньої діяльності; порядок внесення змін до статуту вищого навчального закладу; порядок реорганізації та ліквідації вищого навчального закладу.

Статут вищого навчального закладу розробляється на основі діючого законодавства і закону України «Про вищу освіту». Окрім вищезазначених положень в ньому наводяться: повна назва навчального закладу, юридична адреса, дата прийняття рішення про створення.

ЩО ТАКЕ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ?

Ліцензування – процедура визначення спроможності вищого навчального закладу певного типу розпочати освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

Ліцензування освітньої діяльності вищих навчальних закладів здійснюється Міністерством освіти і науки України шляхом проведення ліцензійної експертизи до початку підготовки фахівців. Вищому навчальному закладу, що успішно пройшов ліцензійну експертизу, видається ліцензія на освітню діяльність, в якій зазначаються: назва напряму, спеціальності, освітньо-кваліфікаційний рівень та обсяги підготовки, термін дії ліцензії.

Ліцензія на проведення освітньої діяльності видається, як правило, на термін завершення циклу підготовки фахівців за напрямом, спеціальністю, але не менше, ніж на три роки. Продовження терміну дії ліцензії здійснюється у порядку, встановленому для її одержання. З дня прийняття рішення про ліквідацію вищого навчального закладу видана ліцензія втрачає чинність.

ЩО ТАКЕ АКРЕДИТАЦІЯ НАПРЯМІВ, СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ТА ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ?

Акредитація – процедура надання вищому навчальному закладу певного типу права провадити освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям вищої освіти та кваліфікації відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

Вищий навчальний заклад, що пройшов акредитацію, отримує відповідні сертифікати. В сертифікаті про акредитацію напрямку або спеціальності зазначаються: назва напрямку або спеціальності, освітньо-кваліфікаційний рівень та обсяги підготовки, його термін дії; в сертифікаті про акредитацію вищого навчального закладу зазначаються: рівень акредитації, його термін дії. Термін дії сертифікату не може перевищувати 10 років.

Вищий навчальний заклад не має права видавати документ про вищу освіту державного зразка з неакредитованих напрямів чи спеціальностей.

ЩО ТАКЕ РІВЕНЬ АКРЕДИТАЦІЇ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ? ЧИМ ВІДРІЗНЯЮТЬСЯ ВНЗ РІЗНИХ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ?

Рівень акредитації – рівень спроможності вищого навчального закладу певного типу провадити освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям вищої освіти та кваліфікації.

Встановлюються такі рівні акредитації вищих навчальних закладів:

- вищий навчальний заклад першого рівня акредитації – вищий навчальний заклад, у якому здійснюється підготовка фахівців за спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста;
- вищий навчальний заклад другого рівня акредитації – вищий навчальний заклад, у якому здійснюється підготовка фахівців за спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста та за напрямами підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра;
- вищий навчальний заклад третього рівня акредитації – вищий навчальний заклад, у якому здійснюється підготовка фахівців за напрямами освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, а також за окремими спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня магістра;
- вищий навчальний заклад четвертого рівня акредитації – вищий навчальний заклад, у якому здійснюється підготовка фахівців за напрямами освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, спеціальностями освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, магістра.

Державному вищому навчальному закладу четвертого рівня акредитації відповідно до законодавства може бути надано статус національного.

ХТО ТАКИЙ СТУДЕНТ?

Студент – це особа, яка за результатами конкурсного відбору, зарахована до вищого навчального закладу і навчається за денною (очною), вечірньою або заочною, дистанційною формою навчання з метою здобуття певних освітнього та освітньо-кваліфікаційного рівнів.

ХТО ТАКІ ВИКЛАДАЧІ АКАДЕМІЇ?

Викладачі академії – це особи з відповідною повною вищою освітою, які пройшли спеціальну педагогічну підготовку та поєднують викладацьку діяльність з науково-технічною.

ЯКІ ОСНОВНІ ВИКЛАДАЦЬКІ ПОСАДИ Є В АКАДЕМІЇ ТА ХТО ЇХ МОЖЕ ОБІЙМАТИ?

Основними викладацькими посадами в академії є: професор, доцент, старший викладач, викладач і асистент.

Для того, щоб обіймати посаду професора, як правило, необхідно мати науковий ступінь доктора наук, доцента-кандидата наук. Посади старшого викладача, викладача і асистента, в основному, посідають особи, які завершили навчання в аспірантурі або магістратурі.

ЯКІ ЗАНЯТТЯ ПРОВОДЯТЬ ВИКЛАДАЧІ, ЩО ОБІЙМАЮТЬ РІЗНІ ПОСАДИ?

Професори, в основному, проводять лекційні заняття, керують підготовкою кадрів вищої кваліфікації, дипломних проектів і робіт студентів.

Доценти ведуть лекційні, практичні, семінарські, лабораторні та інші заняття, керують самостійною роботою студентів, виробничою практикою, курсовим і дипломним проектуванням.

Старші викладачі можуть вести різні види занять за необхідністю.

Асистенти і викладачі проводять лабораторні, практичні, семінарські заняття, керують виробничою практикою, курсовим проектуванням, самостійною роботою студентів. Як виключення, їм може бути доручено читання лекцій, керівництво дипломним проектуванням.

2. СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ АКАДЕМІЇ, ЯКІ ОРГАНІЗОВУЮТЬ І ПРОВОДЯТЬ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ?

Національна металургійна академія України (НМетАУ) є інтегрований навчально-науково-виробничий комплекс, який акредитований як вищий заклад освіти IV (найвищого) рівня.

НМетАУ здійснює освітню діяльність за усіма освітньо-кваліфікаційними рівнями: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр, а також довузівську підготовку, післядипломну освіту, підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації – кандидатів і докторів наук через аспірантуру і докторантуру.

НМетАУ є юридичною особою, автономною у вирішенні основних питань своєї діяльності.

КОЛИ БУЛА ЗАСНОВАНА НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ?

Підготовка в Україні інженерних кадрів для металургійної промисловості була започаткована у жовтні 1899 року на заводському відділенні Катеринославського вищого гірничого училища. Згодом (1912 р.) це відділення було перетворено у металургійний факультет Катеринославського гірничого інституту. Дніпропетровський металургійний інститут (ДМетІ) був створений на базі металургійного факультету і заводського відділення факультету гірничо-заводської механіки у 1930 році. Постановою Кабінету Міністрів України №646 від 13.09.1993р. Дніпропетровському металургійному інституту було надано статус Державної металургійної академії України з акредитацією IV рівня за всіма спеціальностями. У вересні 1999 року за заслуги у підготовці кадрів для важкої індустрії України, а також значний внесок у розробку теорії та технології металургійних процесів Указом Президента України №1145/99 від 08.09.1999 року академії надано статус Національної.

ЯКІ СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ ВХОДЯТЬ ДО СКЛАДУ АКАДЕМІЇ?

До складу академії входять сім базових факультетів з денною формою навчання, факультети безвідривної та заочної форм навчання, факультет підвищення кваліфікації викладачів та спеціалістів, спеціальний факультет з перепідготовки спеціалістів, факультет по роботі з іноземними студентами, підготовче відділення, курси з підготовки до вступу до НМетАУ, бібліотека, регіональний центр освіти інвалідів, Криворізький металургійний та Нікопольський факультети; Криворізький, Нікопольський, Новомосковський, Вільногірський та Криворізький коксохімічний технікуми, науково-дослідна частина, адміністративно-управлінські відділи та інші допоміжні підрозділи.

Певне уявлення про структурні підрозділи, які організують навчальний процес академії, надано схемою (див. стор. 18).

До складу факультетів входять кафедри - навчально-наукові підрозділи академії, де працюють викладачі та наукові співробітники академії і здійснюється навчальна робота з усіх форм підготовки фахівців та проводяться наукові дослідження.

МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ АКАДЕМІЇ ТА ЇЇ ПІДРОЗДІЛІВ:

Головного вищого навчального закладу

- 49600, Дніпропетровська обл., м. Дніпропетровськ, проспект Гагаріна, 4,
тел. 45-31-56, Факс /0562/ 47-44-61;

Криворізького металургійного факультету НМетАУ

- 50006, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Революційна, 5,
тел. 92-79-13; 92-77-65.

Нікопольського факультету НМетАУ

- 53210, Дніпропетровська обл., м. Нікополь, пр. Трубників, 18, тел.2-13-43;

Криворізького технікуму НМетАУ

- 50061, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Семашка, 4,
тел. 23-24-13; 23-20-26.

Криворізького коксохімічного технікуму НМетАУ

- 50103, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Революційна, 40,
тел. 71-86-20, 71-47-23;

Нікопольського технікуму НМетАУ

- 53210, Дніпропетровська обл., м. Нікополь, пр. Трубників, 18, тел. 2-50-89;

Новомосковського технікуму НМетАУ

- 51200, Дніпропетровська обл., м. Новомосковськ, вул. Жовтнева, 16, тел. 2-60-48; 2-60-95.

Вільногірського технікуму НМетАУ

- 51700, Дніпропетровська обл., м. Вільногірськ, вул. Леніна, 33, тел. 5-15-45, 5-15-46.

ЯКІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЇ МОЖНА ВІДНЕСТИ ДО ОСНОВНИХ?

Основними напрямками діяльності академії є:

- реалізація потреб особи у розвитку її освітнього та професійного потенціалів;
- підготовка нового покоління фахівців для металургійної, машинобудівної, енергетичної та інших галузей народного господарства України та інших держав світу, професійні знання яких в обраній сфері інженерної, наукової, підприємницької та педагогічної діяльності орієнтовані на досягнення високої продуктивності праці, розробку і впровадження нових наукоємних технологій, устаткування і матеріалів, підвищення ефективності виробництва, випуск продукції світового рівня, виховання спеціалістів у дусі кращих досягнень гуманістичної, фізичної та технічної культур, здатних працювати в умовах ринкової економіки оновленого демократичного суспільства;
- координація спільної діяльності навчальних закладів різних рівнів акредитації, підприємств, організацій та установ;
- задоволення потреб держави у висококваліфікованих фахівцях;
- надання студентам академії (за власним бажанням) другої спеціальності, у т.ч. гуманітарного напрямку;
- підготовка і перепідготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для Національної металургійної академії України та інших навчальних закладів;
- підвищення кваліфікації та перекваліфікація спеціалістів, зайнятих у різних галузях промисловості; подальший розвиток науково-педагогічних шкіл академії;
- організація і проведення у тісному зв'язку з навчальним процесом фундаментальних, пошукових та прикладних наукових досліджень і дослідно-конструкторських робіт, направлених на розв'язання народногосподарських проблем;
- виготовлення експериментальних зразків нової техніки та матеріалів;
- участь у створенні і освоєнні дослідних та промислових установок і технологічних ліній, що реалізуються на підприємствах і в організаціях у результаті науково-дослідної діяльності академії; виготовлення навчального та наукового обладнання і апаратури;
- надання платних послуг і проведення комерційної діяльності;
- видання науково-методичної та навчальної літератури;
- просвітницька діяльність;
- проведення єдиної науково-технічної політики з питань охорони праці.

Академія несе відповідальність за загальний стан роботи з охорони праці, контролює через відділ охорони праці технікуми НМетАУ та її підрозділи з забезпечення здорових і безпечних умов навчання, праці, виховання, відпочинку та спорту.

ЩО ТАКЕ ФАКУЛЬТЕТ?

Факультет – основний організаційний і навчально-науковий підрозділ академії, що об'єднує відповідні кафедри і лабораторії. Він створюється рішенням Вченої ради ВНЗ.

Головою факультету є декан, який керує діяльністю факультету та несе цілковиту відповідальність за результати його роботи. Декан видає розпорядження і вказівки, обов'язкові для всіх працівників і студентів факультету. Прізвища деканів факультетів денної форми навчання наведені на стор. 20.

Деканати факультетів знаходяться у корпусах, де знаходиться більша частина кафедр, що належать до них (дивись схему на стор. 18 та таблицю на стор. 19).

ЯКА КІЛЬКІСТЬ ФАКУЛЬТЕТІВ У АКАДЕМІЇ?

Металургійна академія має чотирнадцять факультетів:

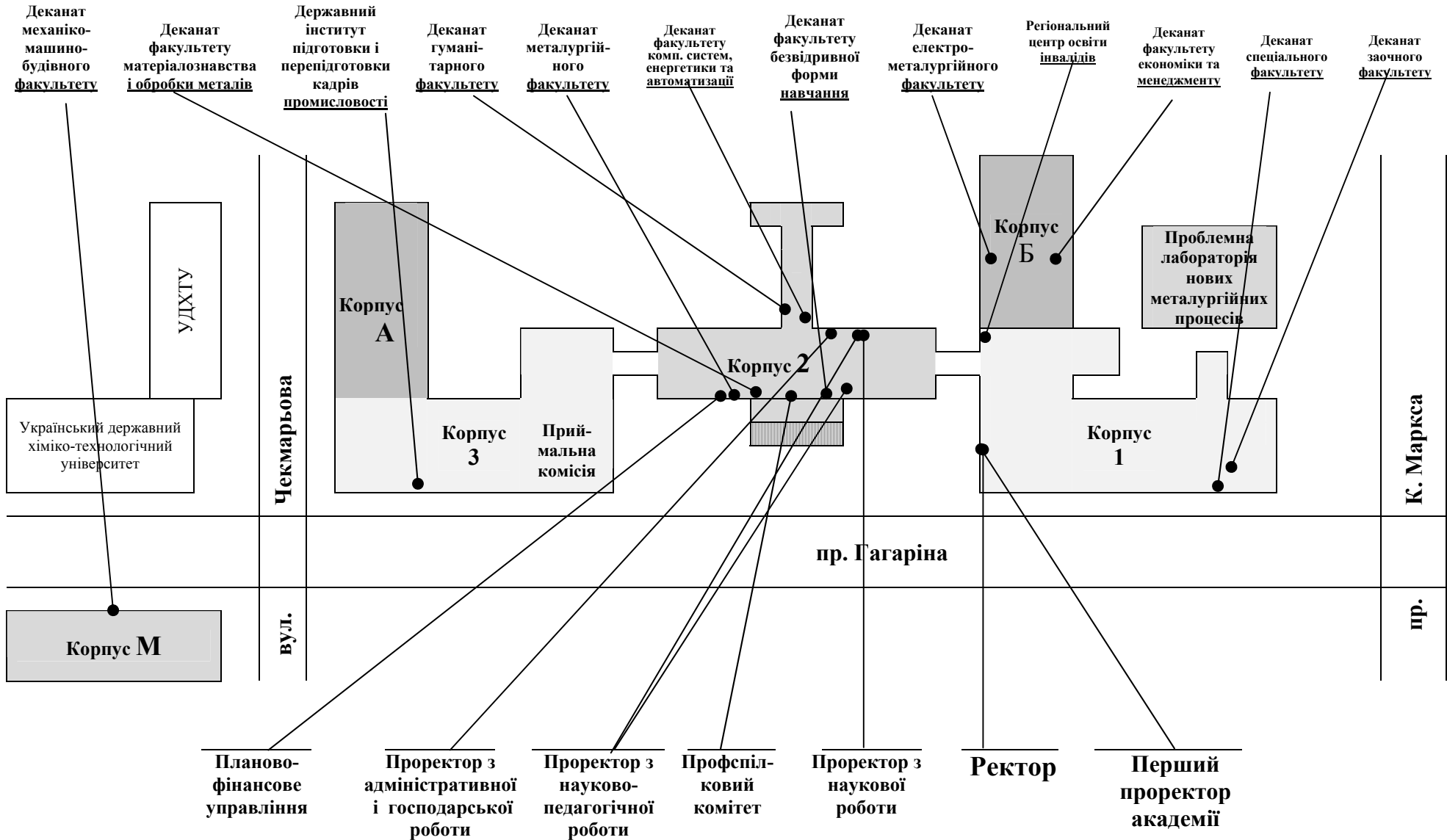
- металургійний;
- електрометалургійний;
- матеріалознавства і обробки металів;
- механіко-машинобудівний;
- економіки та менеджменту;
- комп'ютерних систем, енергетики та автоматизації;
- гуманітарний;
- заочний;
- безвідривної форми навчання;
- Криворізький металургійний;
- Нікопольський;
- підвищення кваліфікації викладачів і спеціалістів;
- спеціальний факультет з перепідготовки спеціалістів;
- по роботі з іноземними студентами.

До структурних підрозділів, що опікуються підготовкою фахівців, входить також регіональний центр освіти інвалідів.

ЩО ТАКЕ ТЕХНІКУМИ АКАДЕМІЇ?

Технікуми академії є вищими навчальними закладами першого рівня акредитації. Вони готують фахівців з металургії, коксохімії та інших спеціальностей з присвоєнням кваліфікації "Молодший спеціаліст".

ПЛАН-СХЕМА Національної металургійної академії України

Ректорат

Посада П.І. Б.	Корпус	Поверх	Кімната
Ректор <i>Величко</i> <i>Олександр</i> <i>Григорович</i>	1	3	320
Перший проректор <i>Іващенко</i> <i>Валерій Петрович</i>	1	3	320
Проректор з наукової роботи <i>Пройдак</i> <i>Юрій Сергійович</i>	2	3	331
Проректор з науково-педагогічної роботи <i>Шатоха</i> <i>Володимир Іванович</i>	2	3	333
Проректор з науково-педагогічної роботи <i>Терещенко</i> <i>Василь Степанович</i>	2	3	331
Проректор з адміністративної і господарської роботи <i>Ребрін</i> <i>Василь Васильович</i>	2	3	335

Деканати

Назва факультету, П.І.Б декана	Корпус	Поверх	Кімната
Металургійний <i>Камкіна</i> <i>Людмила Володимирівна</i>	1	4	436а
Електрометалургійний <i>Селівьорстов</i> <i>Вадим Юрійович</i>	Б	3	Б315
Матеріалознавства і обробки металів <i>Молчанов</i> <i>Олександр Іванович</i>	2	5	515
Механіко-машинобудівний <i>Єрмокрацьєв</i> <i>Віктор Олексійович</i>	М	1	М117
Економіки та менеджменту <i>Ковальчук</i> <i>Костянтин Федорович</i>	Б	5	Б507
Гуманітарний <i>Клімашевський</i> <i>Леонід Михайлович</i>	2	4	428
Комп'ютерних систем , енергетики та автоматизації <i>Савчук</i> <i>Лариса Миколаївна</i>	2	5	527
Безвідривної форми навчання <i>Шибакінський</i> <i>Володимир Іванович</i>	2	5	507
Заочний <i>Чистяков</i> <i>Володимир Григорович</i>	1	3	304
Спеціальний <i>Кремнев</i> <i>Володимир Євгенович</i>	1	3	305

Державний інститут підготовки і перепідготовки кадрів промисловості <i>Пліскановський Станіслав Тихонович</i>	3	2	280
Регіональний центр освіти інвалідів <i>Гришина Ольга Миколаївна</i>	3	3	326а

Служби

Назва	Корпус	Поверх	Кімната
Відділ кадрів	1	3	318
Планово-фінансове управління	2	3	348 355
Учбова частина	3	2	266
Навчально-аналітичне управління	1	3	308
Відділ аспірантури	1	3	310
Підготовче відділення	2	3	347
Підготовчі курси	2	2	232
Юридичний відділ	2	3	349
Друга частина (військово-обліковий стіл)	2	3	327
Молодіжний комітет	2	2	229а

ЩО ТАКЕ КАФЕДРА?

Кафедра - структурний підрозділ факультету і у своїй діяльності підпорядкована декану. До її штату входять: професорсько-викладацький склад, наукові співробітники, інженерно-технічні працівники і навчально-допоміжний персонал. Кафедру очолює завідувачий. Прізвища завідувачів наведені на стор. 20.

Керівники підрозділів академії

Назва кафедри	П.І.Б керівника
Металургійний факультет	проф. Камкіна Людмила Володимирівна
Металургії чавуну	проф. Тараканов Аркадій Костянтинівич
Металургії сталі	проф. Бойченко Борис Михайлович
Теорії металургійних процесів і фізичної хімії	проф. Камкіна Людмила Володимирівна
Металургійного палива і відновників	проф. Старовойт Анатолій Григорович
Хімічної технології кераміки і вогнетривів	доц. Пилипчатін Леонід Дмитрович
Безпеки життєдіяльності	доц. Карандашев Володимир Іванович
Військової підготовки	полков. Білецький Володимир Миколайович
Загальної хімії	доц. Самойленко Георгій Юхимович
Електрометалургійний факультет	доц. Селівьорстов Вадим Юрійович
Електрометалургії	проф. Гасик Михайло Іванович
Ливарного виробництва	проф. Хричиков Валерій Євгенович
Металургії кольорових металів	проф. Рабінович Олександр Вольфович
Електротехніки і електроприводу	доц. Ніколенко Анатолій Васильович
Фізики	проф. Козлов Валентин Михайлович
Факультет матеріалознавства і обробки металів	проф. Молчанов Олександр Іванович
Обробки металів тиском	проф. Данченко Валентин Миколайович
Технологічного проектування	проф. Балакін Валерій Федорович
Металознавства	проф. Калінушкін Євген Павлович
Термічної обробки металів	проф. Дейнеко Леонід Миколайович
Покриттів, композиційних матеріалів і захисту металів	проф. Пінчук Софія Йосипівна
Вищої математики	проф. Павленко Анатолій Васильович
Якості, стандартизації та сертифікації	проф. Должанський Анатолій Михайлович
Механіко-машинобудівний факультет	проф. Єрмократсьєв Віктор Олексійович
Машин і агрегатів металургійного виробництва	проф. Большаков Вадим Іванович
Технології машинобудування	проф. Проволоцький Олександр Євдокимович
Колісні та гусеничні транспортні засоби	проф. Назарець Віктор Семенович
Інженерної екології та охорони праці	проф. Бобилев Віталій Петрович
Теоретичної механіки	проф. Мушенков Юрій Анатолійович
Будівельної механіки	проф. Ахундов Володимир Максимович
Прикладної механіки	доц. Добров Ігор В'ячеславович
Графіки і нарисної геометрії.	доц. Кукель Сергій Едуардович
Факультет економіки та менеджменту	проф. Ковальчук Костянтин Федорович
Економіки промисловості	проф. Довбня Світлана Борисівна
Фінансів	проф. Ковальчук Костянтин Федорович

Назва кафедри	П.І.Б керівника
Обліку і аудиту	доц. Король Григорета Олександрівна
Менеджменту	доц. Козенков Дмитро Євгенович
Управління проектами	проф. Малий Валентин Васильович
Політичної економії	проф. Тарасевич Віктор Миколайович
Факультет комп'ютерних систем, енергетики та автоматизації	проф. Савчук Лариса Миколаївна
Промислової теплоенергетики	проф. Губінський Михайло Володимирович
Теплотехніки і екології металургійних печей	проф. Губінський Володимир Йосипович
Економічної інформатики	проф. Кузнєцов Михайло Сергійович
Інформаційних технологій і систем	проф. Михальов Олександр Ілліч
Автоматизації виробничих процесів	проф. Егоров Олександр Петрович
Прикладної математики та обчислювальної техніки	проф. Швачич Геннадій Григорович
Гуманітарний факультет	проф. Клімашевський Леонід Михайлович
Історії, документознавства та інформаційної діяльності	проф. Британ Володимир Терентійович
Основ творчості і інтелектуалізації	проф. Пігоров Георгій Семенович
Перекладу та іноземних мов	доц. Прутчикова Валентина Василівна
Філософії	доц. Пелих Володимир Олександрович
Соціології і політології	проф. Шестопапов Георгій Григорович
Фізичного виховання і спорту	доц. Хаджинов Валерій Анастасович
Інженерної педагогіки	доц. Палагута Вадим Іванович

Кафедра – базовий структурний підрозділ, що проводить навчально-виховну і методичну діяльність з однієї або кількох споріднених спеціальностей, спеціалізацій чи навчальних дисциплін і здійснює наукову, науково-дослідну та науково-технічну діяльність за певним напрямом. Кафедра створюється рішенням Вченої ради академії.

У галузі навчальної роботи кафедра здійснює усі види навчальних занять, проводить виховну роботу серед студентів та слухачів усіх форм навчання (денної, безвідривної, заочної тощо).

Одним із важливих завдань кафедри, особливо профілюючої, є аналіз потреб у спеціалістах, що їх випускає кафедра та академія у цілому, обґрунтування необхідності відкриття нових спеціальностей і спеціалізацій, підготовка договірних зобов'язань між студентами академії і підприємствами-замовниками та організація цільової підготовки спеціалістів відповідно до укладених договорів.

Усього в НМетАУ - 52 кафедри. Перелік кафедр (окрім філій) та їх місцезнаходження наведені у таблиці на стор.21 та у додатку В.

Перелік і місцезнаходження кафедр

	Кафедра	Корпус	Поверх	Кімната
1.	Автоматизації виробничих процесів	3	1	169
2.	Безпеки життєдіяльності	3	4	466
3.	Будівельної механіки	М	5	М514
4.	Вищої математики	3	3	380
5.	Військової підготовки	Наб. Перемоги		

	Кафедра	Корпус	Поверх	Кімната
6.	Графіки і нарисної геометрії	2	6	605
7.	Економіки промисловості	Б	5	Б 508
8.	Економічної інформатики	Б	5	Б511
9.	Електрометалургії	1	2	227
10.	Електротехніки і електроприводу	2	2	229А
11.	Загальної і органічної хімії	3	3	367
12.	Інженерної педагогіки	3	4	458
13.	Інженерної екології та охорони праці	М	8	М809
14.	Інформаційних технологій і систем	2	5	503А
15.	Історії, українознавства та інформаційної діяльності	3	4	443
16.	Колісні та гусеничні транспортні засоби	М	3	М312
17.	Кольорових металів	Корпус лабораторії нових металургійних процесів		
18.	Ливарного виробництва	А	5	А512
19.	Машин і агрегатів металургійного виробництва	М	2	М216
20.	Менеджменту	Б	5	Б510
21.	Металознавства	1	2	220
22.	Металургії сталі	1	4	408
23.	Металургії чавуну	1	4	412
24.	Металургійного палива та відновників	1	3	325
25.	Обліку і аудиту	Б	3	Б306
26.	Обробки металів тиском	А	4	А-410
27.	Основ творчості і інтелектуалізації	2	3	344
28.	Перекладу та іноземних мов	2	4	422
29.	Покриттів, композиційних матеріалів і захисту металів	1	2	212
30.	Політекономії	1	2	201
31.	Прикладної математики та обчислювальної техніки	3	4	451
32.	Прикладної механіки	М	5	М501
33.	Промислової теплоенергетики	1	1	106
34.	Соціології і політології	3	4	475
35.	Теоретичної механіки	М	4	М416
36.	Теорії металургійних процесів і фізичної хімії	2	4	434
37.	Теплотехніки і екології металургійних печей	Б	2	Б215
38.	Термічної обробки металів	1	2	226
39.	Технології машинобудування	М	7	М714
40.	Технологічного проектування	3	2	290
41.	Управління проектами	М	9	М901
42.	Фізики	3	1	145
43.	Фізичного виховання і спорту	2	4	спортзал
44.	Філософії	3	4	457а
45.	Фінансів	Б	3	Б316
46.	Хімічної технології кераміки і вогнетривів	3	2	269
47.	Якості, стандартизації, сертифікації	3	2	282

ЩО ТАКЕ ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ?

Радикальні зміни, що відбуваються у нашому суспільстві, спричинені ними зрушення у світогляді, ідеології, науці та культурі, потребують формування та впровадження нових форм гуманітарної освіти, яка має стати основою підготовки

молодої людини до самостійної, активної, творчої життєдіяльності у нових соціальних умовах.

Зі збільшенням потреби сучасного суспільства у фахівцях гуманітарного профілю відкрито підготовку за напрямками: специфічні категорії, педагогічна освіта, культура, філологія (основні спеціальності).

На гуманітарному факультеті також організовано навчання студентів за другою гуманітарною спеціальністю (у вільний від основних занять час за власним бажанням студентів). Широкий спектр напрямів дозволяє студенту обрати той, який йому найбільше сподобається, та після двох з половиною років навчання отримати відповідну кваліфікацію, що засвідчується сертифікатом.

З ЯКИХ НАПРЯМІВ ВЕДЕТЬСЯ ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ НА ГУМАНІТАРНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ?

Факультет здійснює підготовку за спеціальностями: інтелектуальна власність; професійне навчання; документознавство та інформаційна діяльність; переклад, а також гуманітарну підготовку студентів за другою гуманітарною спеціальністю за такими напрямками: психологія; референт-перекладач; перекладач-менеджер; реклама, маркетинг та дизайн; інноватика, конкурентоспроможність і активізація розвитку.

ХТО МОЖЕ НАВЧАТИСЯ ЗА ДРУГОЮ ГУМАНІТАРНОЮ СПЕЦІАЛЬНІСТЮ?

До навчання за другою спеціальністю на гуманітарному факультеті допускаються студенти всіх факультетів, які успішно виконують графік навчального процесу за основною спеціальністю. Навчання здійснюється на платній основі.

ЩО ТАКЕ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ОСВІТИ ІНВАЛІДІВ?

Для вирішення важливої соціально-гуманістичної проблеми залучення до активної життєдіяльності осіб з фізичними вадами в академії вперше в Україні був створений Регіональний центр освіти інвалідів. Центр проводить спеціалізовану підготовку осіб з порушеннями слуху і зору за економічними і комп'ютерними спеціальностями. Навчання ведеться з урахуванням фізичних особливостей студентів, з широким залученням спеціальних оригінальних методик проведення занять, мультимедійної і комп'ютерної техніки, спеціалізованого програмного забезпечення, індивідуального підходу до кожного студента. До проведення занять залучені провідні викладачі академії. Оволодінню спеціальними знаннями, знайомству з досягненнями української і світової культури сприяють можливості створеної спеціалізованої електронної бібліотеки.

Підготовка фахівців у центрі освіти інвалідів ведеться за денною, безвідривною і заочною формою навчання.

ДЕ РОЗМІЩУЮТЬСЯ КАБІНЕТИ КЕРІВНИКІВ АКАДЕМІЇ?

Кабінети керівників академії (ректор, проректори) та основні підрозділи (відділ кадрів, навчально-аналітичне управління, планово-фінансове управління, військово-обліковий стіл та інші) розміщуються на третьому поверсі першого та другого корпусів академії (дивись план-схему на стор. 18 та табл. на стор. 19).

3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ЯКИХ ФАХІВЦІВ ГОТУЄ АКАДЕМІЯ СЬОГОДНІ?

НМетАУ як вищий навчальний заклад IV рівня акредитації готує фахівців:

- з присвоєнням кваліфікації "молодший спеціаліст" (у технікумах НМетАУ);
- з базовою вищою освітою і присвоєнням кваліфікації "бакалавр" ;
- з повною вищою освітою і присвоєнням кваліфікацій "спеціаліст" та "магістр";
- з присудженням наукових ступенів кандидата та доктора наук у встановленому порядку.

СКІЛЬКИ СТУДЕНТІВ НАВЧАЄТЬСЯ В АКАДЕМІЇ?

З усіх спеціальностей на денних факультетах, без відриву від виробництва та в технікумах академії навчається більше 16000 студентів.

ЗА ЯКИМИ НАПРЯМАМИ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ?

В академії здійснюється підготовка бакалаврів за п'ятнадцятьма напрямками (див. таблицю на стор. 24).

За програмами навчання магістрів і спеціалістів академія здійснює підготовку фахівців за 36 спеціальностями.

Шифр і напрям підготовки	Шифр і назва спеціальностей*
0000 Специфічні категорії	8.000002 Інтелектуальна власність
	8.000003 Управління проектами
	8.000007 Адміністративний менеджмент
	7.000008 Енергетичний менеджмент
	7.000001 Якість, стандартизація та сертифікація
0101 Педагогічна освіта	7.010104 Професійне навчання. Металургія в машинобудуванні та приладобудуванні
0201 Культура	6.020100 Документознавство та інформаційна діяльність
0305 Філологія	6.030500 Переклад
0501 Економіка і підприємництво	8.050102 Економічна кібернетика
	8.050104 Фінанси
	8.050106 Облік і аудит
	8.050107 Економіка підприємства
0502 Менеджмент	8.050201 Менеджмент організацій
	8.050206 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
0708 Екологія	8.070801 Екологія та охорона навколишнього середовища
0804 Комп'ютерні науки	8.080401 Інформаційні управляючі системи та технології
	8.080402 Інформаційні технології проектування
0901 Інженерне матеріалознавство	8.090101 Прикладне матеріалознавство
	8.090103 Композиційні та порошкові матеріали, покриття
	8.090104 Металознавство
0902 Інженерна механіка	8.090202 Технологія машинобудування
	8.090218 Металургійне обладнання
	7.090211 Колісні і гусеничні транспортні засоби

Шифр і напрям підготовки	Шифр і назва спеціальностей*
0904 Металургія	8.090401 Металургія чорних металів
	8.090402 Металургія кольорових металів
	8.090403 Ливарне виробництво чорних і кольорових металів
	8.090404 Обробка металів тиском
	8.090405 Спеціальна металургія
	8.090406 Промислова теплотехніка
	8.090412 Термічна обробка металів
0905 Енергетика	8.090510 Теплоенергетика
	8.090511 Теплофізика
0916 Хімічна технологія та інженерія	8.091604 Хімічна технологія палива і вуглецевих матеріалів
	8.091606 Хімічна технологія тугоплавких неметалевих і силікатних матеріалів
0922 Електромеханіка	8.092203 Електромеханічні системи автоматизації та електропривод
0925 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	8.092501 Автоматизоване управління технологічними процесами

* - перша цифра шифру означає вищий рівень підготовки фахівців за ліцензією, яку має академія: 8- магістр, 7- спеціаліст, 6 – бакалавр.

ЩО ТАКЕ НОРМАТИВНИЙ ТЕРМІН НАВЧАННЯ?

Нормативний термін навчання визначає строк підготовки фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня. Він встановлюється освітньо-професійною програмою підготовки. В разі необхідності нормативний термін навчання може бути продовженим на один рік.

ЯКІ НОРМАТИВНІ ТЕРМІНИ НАВЧАННЯ ВСТАНОВЛЕНІ ДЛЯ ФАХІВЦІВ, ЯКИХ ГОТУЄ АКАДЕМІЯ?

Нормативний термін навчання на освітньо-кваліфікаційний рівень *молодший спеціаліст* на базі повної загальної середньої освіти не перевищує трьох років, а базової загальної середньої освіти – чотирьох років. Для осіб, які мають повну загальну середню освіту та освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника за спорідненою професією, він зменшується на один рік.

Нормативний термін підготовки *бакалавра* не перевищує чотирьох років. Для осіб, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста за відповідною до напрямку підготовки бакалавра спеціальністю, він може зменшуватися до двох років.

Нормативний термін навчання на освітньо-кваліфікаційний рівень *спеціаліст* становить в академії один-півтора роки в залежності від спеціальності.

Нормативний термін підготовки *магістра* для осіб, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра за відповідним напрямом, становить як правило, не менше одного року.

Для осіб, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за відповідною спеціальністю, він не може перевищувати одного року.

ЩО ТАКЕ ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ?

Графік навчального процесу – це документ, яким визначаються терміни проведення теоретичних занять, семестрових контролів, дипломування, державної атестації, практик, канікул. Графік навчального процесу розробляється на навчальний рік і затверджується ректором академії.

ЯКІ ВИДИ ГРАФІКІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДІЮТЬ В АКАДЕМІЇ?

В академії в залежності від напряму і освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки фахівців використовуються двосеместровий, трьохсеместровий і чотирьохсеместровий графіки навчального процесу.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ОТРИМУЄ СТУДЕНТ ПЕРШОГО КУРСУ НА ПОЧАТКУ НАВЧАННЯ?

Студент одержує студентський квиток і залікову книжку, які видаються йому на весь період перебування в академії (додаток А). Ці документи необхідно надійно зберігати.

Студентський квиток засвідчує особу та має фінансове значення (при наданні пільг студентам), а також служить перепусткою до академії.

При втраті студентського квитка або залікової книжки студент повинен терміново письмово доповісти про це декану факультету для проведення розслідування та вжиття заходів щодо поновлення.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ОТРИМУЮТЬ ВИПУСКНИКИ АКАДЕМІЇ?

Випускники НМетАУ отримують дипломи про вищу освіту та додатки до них державного зразка. У дипломі вказується отриманий освітній рівень (неповна вища освіта, базова вища освіта, повна вища освіта) та здобута кваліфікація (молодший спеціаліст; бакалавр; спеціаліст; магістр). У додатку до диплома наводяться академічні і професійні права фахівця, перелік вивчених навчальних дисциплін, їх обсяг та отримані з них оцінки.

Документи про вищу освіту, які видані академією, визнаються державою і дійсні на всій території України. Зразки дипломів бакалавра і магістра наведені у додатку А.

У ЧОМУ ПОЛЯГАЄ СТУПЕНЕВІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ?

Ступеневість вищої освіти полягає у здобутті різних освітньо-кваліфікаційних рівнів на відповідних етапах (ступенях) вищої освіти.

Виходячи із структури вищої освіти, її перший ступінь передбачає отримання кваліфікації "молодший спеціаліст"; другий - кваліфікації "бакалавр" (базова вища освіта); третій - кваліфікації "спеціаліст" або "магістр" (повна вища освіта).

Ступеневість вищої освіти може бути реалізована як через безперервну програму підготовки, так і диференційовано, відповідно до структури ступеневості.

ЯК У АКАДЕМІЇ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ПЕРЕХІД НА НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМАМИ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ І МАГІСТРІВ? ЧИ ПОТРІБЕН ДЛЯ ЦЬОГО ДИПЛОМ БАКАЛАВРА?

Після отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» студент відраховується з академії і подає до приймальної комісії отримані документи про базову вищу освіту. Спеціальність підготовки магістра і спеціаліста повинна

відповідати напряму підготовки бакалавра за винятком випадків, передбачених переліком напрямів і спеціальностей. Прийом здійснюється на конкурсній основі на підставі результатів вступних випробувань. Вступники, які в поточному навчальному році здобули базову вищу освіту в НМетАУ, приймають участь в конкурсі на підставі оцінок з додатка до диплома бакалавра.

ЧИ ДОЗВОЛЯЄ ОДЕРЖАНИЙ СТУПІНЬ БАКАЛАВРА ЗАКІНЧИТИ НАВЧАННЯ В АКАДЕМІЇ?

Студент, який одержав диплом бакалавра, може закінчити навчання в академії і має можливість розпочати трудову діяльність у народному господарстві як фахівець з вищою освітою.

ЩО ТАКЕ ПАРАЛЕЛЬНА ОСВІТА?

Паралельна освіта - це додаткове навчання, яке може здійснюватися для студентів денної форми, починаючи з другого курсу за безвідривною формою (один раз на тиждень - субота) з метою здобуття іншої спеціальності. Це дає можливість практично за один термін отримати два дипломи за різними спеціальностями.

Студенти академії мають право одержати освіту з іншої спеціальності при умові виконання графіка навчального процесу з основного фаху освіти.

ЯКА В АКАДЕМІЇ СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ?

В академії діє декілька систем оцінювання знань: чотирибальна, дванадцятибальна, рейтингова та ін. За чотирибальною шкалою результати складання екзаменів і диференційованих заліків проставляються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно». Переведення оцінок до 12-бальної шкали та шкали Європейської кредитної трансферної системи (ECTS) здійснюється відповідно до таблиці на стор. 27 .

Відповідність оцінок знань студентів за національними і європейською шкалами

Оцінка			Пояснення
за 4-бальною шкалою	за 12-бальною шкалою	за шкалою ECTS	
Незадовільно	1	FX	Незадовільно (необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс)
	2	F	Незадовільно (потрібно попрацювати перед тим, як перескласти)
	3		
Задовільно	4	E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
	5		
	6	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
7			
Добре	8	C	Добре (в загальному правильна робота з певною кількістю значних помилок)
	9		

Оцінка			Пояснення
за 4-бальною шкалою	за 12-бальною шкалою	за шкалою ECTS	
Відмінно	10	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
	11		
	12	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)

Заліки оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «незараховано».

ЯКІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ?

При кредитно-модульній системі організації навчального процесу (КМС ОНП) матеріал дисциплін поділений на блоки – змістові модулі. Один або декілька з них складають заліковий модуль, кожний з яких має бути оцінений за 12-бальною шкалою. Заходи контролю (контрольна робота, тестування, захист індивідуального завдання, курсового проекту або роботи тощо) визначаються програмами навчальних дисциплін. На початку семестру викладач сповіщає студентів про їх кількість, вид і строки проведення.

За умов КМС ОНП вимір навчального навантаження студента здійснюється у кредитах Європейської кредитної трансферної системи (ECTS). Кредит – це одиниця виміру навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння певного обсягу навчального матеріалу. Він включає час, відведений студенту на аудиторні заняття, самостійну роботу, підготовку до контрольних заходів та їх безпосереднє складання. Наказом МОН України встановлено, що обсяг одного кредиту ECTS становить 36 академічних годин. Протягом повного навчального року кількість кредитів в ECTS, які має отримати студент, становить 60.

В академії прийнято, що один заліковий модуль відповідає одному кредиту. Таким чином, загальна кількість контрольних заходів, які має скласти студент з окремої дисципліни, дорівнює числу кредитів або залікових модулів.

Для студентів, що навчаються за кредитно-модульною системою, прийнятий чотирьохсеместровий графік побудови навчального року. Кожний семестр триває 10 навчальних тижнів. Канікули тривалістю 2 та 10 тижнів передбачені відповідно після другого і четвертого семестрів. Аудиторні заняття щосеместрово тривають 9 тижнів. Контрольні заходи з зарахування залікових модулів проводяться у період теоретичного навчання та останнього тижня семестру. Приклад чотирьохсеместрового графіка навчання для студентів першого курсу напряму “Металургія” наведений на стор. 30.

Оцінка успішності з кожної дисципліни здійснюється у формі диференційованого заліку, який проставляється у парних семестрах. Якщо вивчення дисципліни завершується у непарному семестрі, водночас проставляється і залік.

Диференційований залік проставляється автоматично за результатами складання всіх запланованих залікових модулів і не передбачає проведення додаткових контрольних заходів і присутності студента. Оцінка визначається як

середнє арифметичне оцінок усіх залікових модулів з цієї дисципліни з округленням до найближчого цілого числа, наприклад «4,5» - «5», «9,3» - «9».

За бажанням студента йому одноразово надається змога підвищити оцінку з дисципліни. Для цього він має скласти з неї екзамен. Екзаменаційна оцінка вважається остаточною, навіть якщо вона менша за оцінку диференційованого заліку. Екзамен складається на десятому тижні відповідного семестру.

ЧИ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ АКАДЕМІЇ НЕОБХІДНУ ПІДГОТОВКУ ЩОДО РОБОТИ НА КОМП'ЮТЕРІ?

В академії проводиться безперервна комп'ютерна підготовка студентів протягом усього періоду навчання. Це забезпечує достатньо високий рівень теоретичних та практичних навичок роботи на комп'ютері.

ЧИ МОЖЛИВО В АКАДЕМІЇ ВИВЧИТИ ДРУГУ ІНОЗЕМНУ МОВУ?

На гуманітарному факультеті академії студенти, які успішно виконують графік навчального процесу за основною спеціальністю, мають можливість вивчити другу іноземну мову за вибором.

ЧИ МОЖЛИВИЙ ПЕРЕХІД З ДЕННОЇ ФОРМИ НА НАВЧАННЯ БЕЗ ВІДРИВУ ВІД ВИРОБНИЦТВА?

Перехід з денної форми навчання на навчання без відриву від виробництва можливий при наявності вакантних місць та довідки про працевлаштування за спеціальністю.

ДЕ ПРАЦЮЮТЬ ВИПУСКНИКИ АКАДЕМІЇ?

Випускники НМетАУ працюють на підприємствах важкої індустрії (металургійної, машинобудівної та ін.), у проектних і науково-дослідних інститутах, банківській сфері та сфері малого і середнього бізнесу, муніципальних службах промислових центрів, на підприємствах місцевої промисловості.

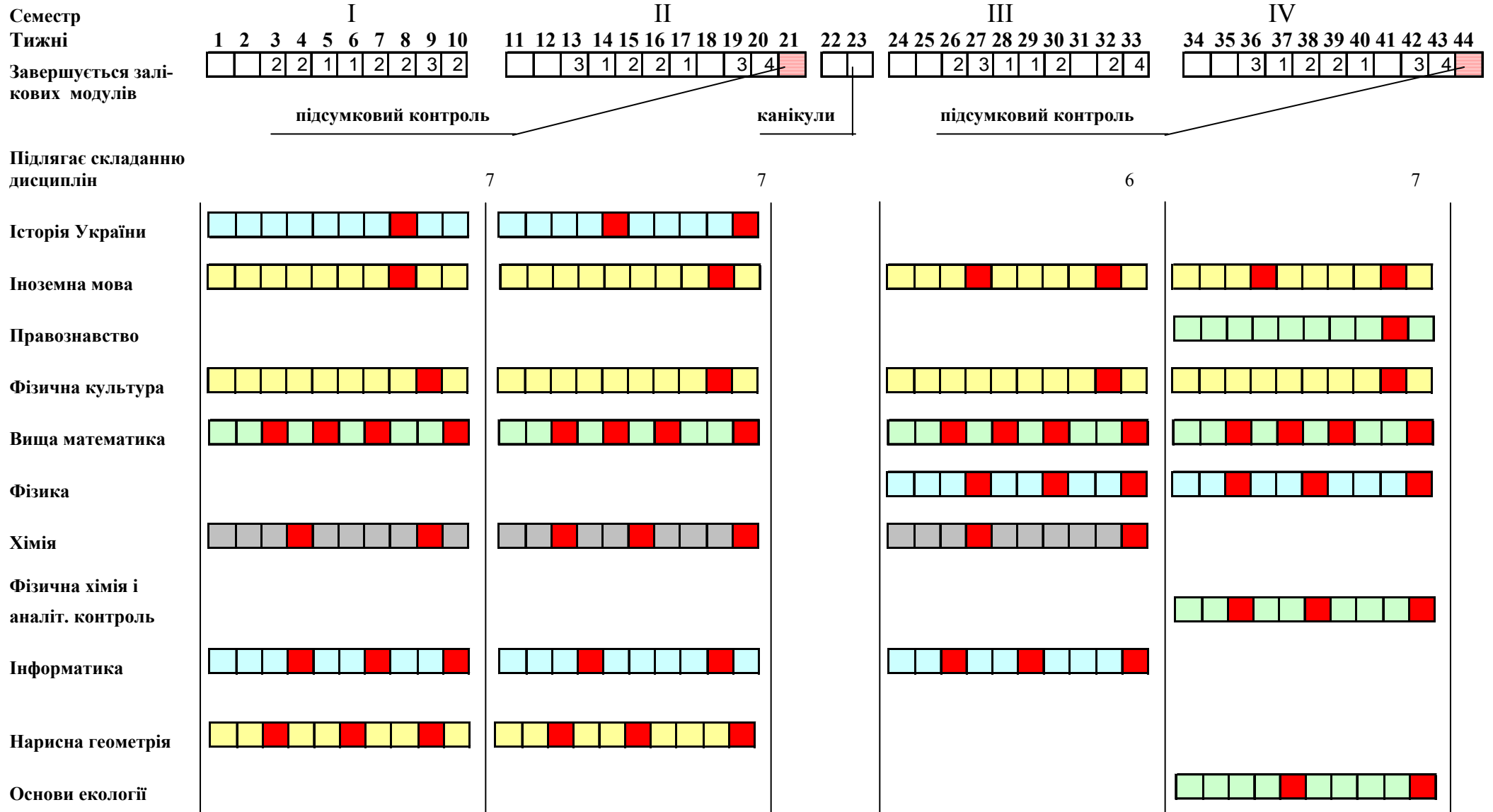
ЧИ ДОПОМАГАЄ АКАДЕМІЯ ЗНАЙТИ РОБОТУ СВОЇМ ВИПУСКНИКАМ?

Щороку академія одержує заявки від металургійних, машинобудівних та інших підприємств на фахівців за напрямками підготовки. У відповідності до них проводиться працевлаштування випускників. Академія також може направляти на роботу за індивідуальними запитами.

ЩО ПОЛІПШУЄ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ?

Студенти, які на високому рівні освоїли основну спеціальність, оволоділи комп'ютерною підготовкою, іноземними мовами та одержали глибокі економічні знання, мають значні переваги при працевлаштуванні.

Річний графік навчального процесу за напрямом “Металургія”, I курс (МД, МС, МФ, ЕМ, ЦМ, МК, МЛ, ЕТ, ЛХС, МІ)

ЗА ЯКИХ УМОВ МОЖНА ОДЕРЖАТИ ОСВІТУ З ІНШОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ?

Особи, які мають закінчену вищу освіту, можуть одержати другу вищу освіту при виробничій необхідності, за клопотанням з місця роботи і за рішенням приймальної комісії академії. Одержання другої вищої освіти проводиться, як правило, на факультеті безвідривної форми навчання, заочному та спеціальному факультетах за кошти, що вносять організації або фізичні особи на основі укладення договору.

ЯК ОРГАНІЗОВАНА ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА У АКАДЕМІЇ?

НМетАУ організовує і забезпечує післядипломну освіту у магістратурі, аспірантурі, докторантурі, на факультеті підвищення кваліфікації (ФПК) викладачів та спеціалістів, спеціальному факультеті з перепідготовки спеціалістів. Державний інститут підготовки і перепідготовки кадрів промисловості (ДІПОПРОМ), який входить до складу навчально-методичного комплексу НМетАУ, також здійснює післядипломну освіту.

Навчальний процес для всіх форм післядипломної освіти здійснюється згідно з навчальними планами.

Спеціальний факультет, факультет підвищення кваліфікації (ФПК) та державний інститут підготовки і перепідготовки кадрів промисловості функціонують на основі госпрозрахунку.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ОТРИМУЮТЬ ОСОБИ, ОДЕРЖАВШИ ПІСЛЯДИПЛОМНУ ОСВІТУ?

НМетАУ має право видавати документи про післядипломну освіту за затвердженими зразками. Документи про післядипломну освіту, які видані НМетАУ, визнаються державою і діють на всій території України.

ЯКА НАУКОВА РОБОТА ПРОВОДИТЬСЯ В АКАДЕМІЇ?

Наукова діяльність у НМетАУ є невід'ємною складовою її освітньої діяльності. Основними завданнями її є:

- організація фундаментальних та прикладних наукових досліджень за актуальними напрямками металургійного, машинобудівного виробництва та сумісних областей;
- ефективне використання наукового потенціалу вищої школи для розв'язання наукових та науково-технічних проблем розвитку народного господарства;
- підвищення якості підготовки фахівців шляхом використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі, широкого залучення студентів до їх виконання;
- своєчасне формування нових напрямів підготовки кадрів, підготовка наукових кадрів і підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- систематичне проведення на кафедрах і в лабораторіях наукових семінарів, на яких розглядаються матеріали кандидатських та докторських дисертацій, рецензуються результати науково-дослідних робіт, подаються доповіді і повідомлення оглядово-інформаційного характеру;
- організація впровадження у промисловість результатів наукових досліджень і розробок та їх супроводження;
- керівництво науково-дослідною роботою студентів, організація роботи студентських конструкторсько-технологічних бюро, гуртків; проведення

студентських конференцій, олімпіад і семінарів; відбір та подання науково-дослідних студентських робіт на конкурси і конференції.

ХТО ВИКОНУЄ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ?

Наукові дослідження у НМетАУ виконуються викладачами, науковими, інженерно-технічними працівниками структурних підрозділів, а також аспірантами, докторантами та студентами.

ЧИ МАЄ АКАДЕМІЯ МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ?

НМетАУ здійснює міжнародне співробітництво та встановлює зовнішньоекономічні зв'язки з іноземними закладами освіти, науковими установами, міжнародними організаціями, фондами, фірмами, громадськими організаціями світу, окремими громадянами шляхом:

- навчання іноземних студентів, організації післядипломної спеціалізації та підвищення кваліфікації фахівців, підготовки науковців;
- організації обміну і стажування студентів;
- проведення спільних наукових розробок;
- виконання наукових робіт за грантами, започаткованими фондами іноземних держав.

Тісні практичні зв'язки НМетАУ має з Технічним університетом "Фрайберзька гірничо академія" (Німеччина), Краківською гірничо-металургійною академією (Польща), Королівським університетом м. Стокгольм, університетом м. Хельсинки, Південно-східним технологічним університетом в Шеньяні та Аньшанським металургійним інститутом (Китай) та іншими.

ЧИ МОЖЛИВЕ НАВЧАННЯ ЗА КОРДОНОМ?

Студенти НМетАУ мають можливість навчатися у університетах Німеччини, Швеції та інших промислово розвинених країн за власним бажанням і за обміном, брати участь у студентських наукових конференціях та олімпіадах.

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

ЩО ТАКЕ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС В АКАДЕМІЇ? ЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЇ?

Навчальний процес в академії - це система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному освітньо-кваліфікаційному рівні відповідно до державних стандартів освіти. Він охоплює всі складові навчання: учасників навчального процесу (викладачів, студентів), засоби, форми і методи навчання. Навчальний процес базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності та безперервності, незалежності від втручання будь-яких політичних партій, інших громадських та релігійних організацій.

Навчальний процес має два головних аспекти: навчання як системну цілеспрямовану діяльність кафедр, що передбачає передачу студентам знань і формування їх особистісних якостей, і учення як навчальну діяльність студентів.

Навчальний процес організовується з урахуванням науково-педагогічного потенціалу, матеріальної і навчально-методичної бази академії, сучасних інформаційних технологій. Він орієнтується на формування освіченої, гармонійно

розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до динамічних процесів в освітній та соціально-культурній сферах, галузях техніки і технологій, системах управління й організації праці в умовах ринкової економіки.

ЩО ТАКЕ СТАНДАРТИ ВИЩОЇ ОСВІТИ?

Стандарти вищої освіти – нормативні документи, якими визначаються вимоги до якості вищої освіти, професійної підготовки, а також якості освітньої діяльності вищих навчальних закладів незалежно від їх типів, рівнів акредитації та форм навчання.

ЯКІ ІСНУЮТЬ СТАНДАРТИ ВИЩОЇ ОСВІТИ?

Систему стандартів вищої освіти складають: державний стандарт вищої освіти, галузеві стандарти вищої освіти та стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів.

ЯКІ СКЛАДОВІ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ШКОЛИ?

Державний стандарт вищої освіти містить такі складові: перелік кваліфікацій за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями; перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями; вимоги до освітніх рівнів вищої освіти; вимоги до освітньо-кваліфікаційних рівнів вищої освіти.

ЯКІ СКЛАДОВІ ГАЛУЗЕВИХ СТАНДАРТІВ ОСВІТИ?

Галузеві стандарти вищої освіти містять такі складові: освітньо-кваліфікаційні характеристики випускників вищих навчальних закладів; освітньо-професійні програми підготовки; засоби діагностики якості вищої освіти.

ЯКІ СКЛАДОВІ СТАНДАРТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ?

Стандарти вищої освіти навчальних закладів містять такі складові: перелік спеціалізацій за спеціальностями; навчальні плани, варіативні частини освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників вищих навчальних закладів; варіативні частини освітньо-професійних програм підготовки; варіативні частини засобів діагностики якості вищої освіти; програми навчальних дисциплін.

ЩО ТАКЕ ЗМІСТ ОСВІТИ?

ЧИМ ВІН ВИЗНАЧАЄТЬСЯ?

Зміст освіти - це науково обґрунтована система дидактично та методично оформленого навчального матеріалу для різних освітніх і освітньо-кваліфікаційних рівнів. Зміст освіти визначається освітньо-професійною програмою підготовки, структурно-логічною схемою підготовки, програмами навчальних дисциплін, іншими нормативними актами органів державного управління освітою та вищого закладу освіти і відображається у відповідних підручниках, навчальних посібниках, методичних матеріалах, дидактичних засобах.

Зміст освіти включає нормативний та вибіркового компоненти. Нормативний компонент змісту освіти визначається відповідним державним стандартом освіти, а вибіркового – академією та студентом.

ЩО ТАКЕ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ?

Освітньо-професійна програма підготовки визначає нормативний термін та нормативну частину змісту навчання за певним напрямом або спеціальністю відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, встановлює вимоги до змісту, обсягу та рівня освіти й професійної підготовки фахівця.

Освітньо-професійні програми підготовки затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки.

Структурно-логічна схема підготовки – це наукове і методичне обґрунтування процесу реалізації підготовки. Нею встановлюються взаємозв'язки між навчальними дисциплінами, обґрунтовується послідовність їх викладання.

ЩО ТАКЕ ОСВІТНЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ВИПУСКНИКА І ДЛЯ ЯКИХ РІВНІВ ОСВІТИ ВОНА ВИЗНАЧАЄТЬСЯ?

Освітня характеристика - це основні вимоги до якостей і знань особи, яка здобула певний освітній рівень. Зміст освітньої характеристики, як складової частини державного стандарту освіти, визначається Міністерством освіти і науки України окремо для кожного освітнього рівня: початкова загальна освіта; базова загальна середня освіта; повна загальна середня освіта; професійно-технічна освіта; неповна вища освіта; базова вища освіта; повна вища освіта.

ЩО ТАКЕ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИПУСКНИКА І ДЛЯ ЯКИХ РІВНІВ ОСВІТИ ВОНА ВИЗНАЧАЄТЬСЯ?

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника вищого навчального закладу відображає цілі вищої освіти та професійної підготовки, визначає місце фахівця в структурі галузей економіки держави і вимоги до його компетентності, інших соціально важливих якостей, систему виробничих функцій і типових завдань діяльності й умінь для їх реалізації.

Освітньо-кваліфікаційні характеристики випускників вищих навчальних закладів затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки за погодженням зі спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі праці та соціальної політики. Її зміст визначається для кожного освітньо-кваліфікаційного рівня: молодший спеціаліст; бакалавр; спеціаліст, магістр.

ЩО ТАКЕ НОРМАТИВНА ЧАСТИНА ЗМІСТУ ОСВІТИ?

Нормативна частина змісту освіти є гарантованим мінімумом вимог до відповідного освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня. Вона визначається державним стандартом освіти і є обов'язковим компонентом реалізації освітньої (освітньо-професійної) програми.

Згідно з чинними нормативними актами вищим закладам освіти четвертого рівня акредитації надається автономне право щодо визначення змісту освіти, але він не повинен бути нижчим від нормативного.

ЯКА ФУНКЦІЯ ТЕСТІВ ЯК СКЛАДОВОЇ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ ОСВІТИ?

Тести, як система формалізованих завдань, призначені для встановлення відповідності освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня особи вимогам державного стандарту освіти (освітніх, освітньо-кваліфікаційних характеристик).

ЩО ТАКЕ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН? КИМ ВІН ЗАТВЕРДЖУЄТЬСЯ?

Навчальний план спеціальності це основний робочий нормативний документ, який визначає графік навчального процесу, перелік, послідовність та час вивчення навчальних дисциплін, форми навчальних занять та терміни їх проведення, а також форми проведення підсумкового контролю.

Навчальні плани розробляються вищим навчальним закладом відповідно до освітньо-професійних програм підготовки і затверджуються керівником вищого навчального закладу. Роботу з їх підготовки координують і контролюють навчально-методичні комісії за напрямками підготовки фахівців.

ЩО ТАКЕ НОРМАТИВНІ ТА ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ?

Нормативні навчальні дисципліни визначаються державним стандартом освіти (освітньо-професійною програмою підготовки). Дотримання їх назв є обов'язковим для вищих закладів освіти, а обсяг не може бути меншим від обсягу, встановленого державним стандартом освіти.

Вибіркові навчальні дисципліни вводяться вищим закладом освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи та потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо. Вони можуть бути як обов'язкові для всіх студентів, так і ті, що вибираються студентами індивідуально.

Вибіркові навчальні дисципліни запроваджуються, як правило, у формі спеціальних навчальних курсів для поглиблення загальноосвітньої, фундаментальної і фахової (теоретичної і практичної) підготовки.

ЩО ТАКЕ ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ?

ЯКІ СТРУКТУРНІ СКЛАДОВІ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ?

Програма навчальної дисципліни – це нормативний документ, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми підготовки, її інформаційний обсяг, рівень сформованості вмінь та знань, перелік рекомендованих підручників, інших методичних та дидактичних матеріалів, критерії успішності навчання та засоби діагностики успішності навчання.

Програми нормативних навчальних дисциплін входять до комплексу документів державного стандарту освіти, розробляються і затверджуються як його складові.

Робочі програми навчальних дисциплін розробляються відповідними кафедрами і затверджуються керівником вищого навчального закладу.

ЩО ТАКЕ РОБОЧИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ?

Робочий план (і технологічна карта) навчальної дисципліни це нормативний документ, який визначає конкретну схему реалізації програми навчальної дисципліни впродовж семестру.

Робочі плани нормативних і вибіркових навчальних дисциплін та їх технологічні карти розробляються відповідними кафедрами перед початком семестру і затверджуються деканами факультетів.

ЩО ТАКЕ ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН СТУДЕНТА?

Індивідуальний навчальний план студента - це нормативний документ, за яким здійснюється навчання студента, виходячи з вимог освітньо-професійної програми відповідного рівня підготовки та з урахуванням його особистих освітньо-професійних інтересів і потреб.

Індивідуальний навчальний план студента складається на підставі навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим урахуванням структурно-логічної схеми підготовки.

Індивідуальний навчальний план складається на кожен навчальний рік і затверджується, як правило, деканом факультету та доводиться до відома студента.

Методичне керівництво індивідуальним навчанням студентів та контроль за виконанням ними індивідуальних навчальних планів здійснюються деканами факультетів та відповідними кафедрами.

НА КОГО ПОКЛАДАЄТЬСЯ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВІДПОВІДНІСТЬ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА ВИМОГАМ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ ОСВІТИ?

За відповідність рівня підготовки студента вимогам державного стандарту освіти за певною спеціальністю несуть відповідальність керівники структурних підрозділів закладів освіти - декани факультетів, завідувачі кафедр.

За якість підготовки фахівців в академії загалом персональна відповідальність покладається на ректора.

НА КОГО ПОКЛАДАЄТЬСЯ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВИКОНАННЯ СТУДЕНТОМ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ?

Відповідальність за виконання індивідуального навчального плану повністю покладається на студента. Невиконання індивідуального навчального плану з вини студента є підставою для відрахування його з вищого закладу освіти.

ЯКИМИ НОРМАТИВНИМИ ДОКУМЕНТАМИ АКАДЕМІЇ ВИЗНАЧАЮТЬСЯ ПРАВА СТУДЕНТІВ?

Права студента на користування навчальними приміщеннями, бібліотекою, навчальною, навчально-методичною і науковою літературою, обладнанням, устаткуванням та іншими засобами навчання регламентуються Статутом академії та Правилами внутрішнього розпорядку.

4.1. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ

У ЯКИХ ФОРМАХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС В АКАДЕМІЇ?

Основними формами організації навчального процесу у НМетАУ є: навчальні заняття, самостійна робота студентів, практична підготовка і контрольні заходи.

ЯКІ ОСНОВНІ ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В АКАДЕМІЇ?

Основними видами навчальних (аудиторних) занять є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське та індивідуальне заняття, консультація. Вищий заклад освіти може визначати й інші види навчальних занять.

ЩО ТАКЕ АКАДЕМІЧНА ГРУПА?

Академічна група це певна кількість студентів однієї спеціальності та курсу навчання, яка утворюється деканатом для організації навчального процесу, проведення виховної роботи тощо. До кожної з них зараховується, як правило, не більше 30 осіб. Деканом факультету в кожній академічній групі з числа студентів призначається староста, а з числа викладачів-куратор. Через цих осіб вирішуються всі питання організації навчально-виховного процесу та інші.

В складі академічної групи, як правило, зі студентами проводяться семінарські, практичні, лабораторні заняття. Для проведення лекцій кілька груп об'єднують у потік.

ЛЕКЦІЯ

ЩО ТАКЕ ЛЕКЦІЯ? НА ЗАСВОЄННЯ ЯКИХ ЗНАТЬ СПРЯМОВАНИЙ ЦЕЙ ВИД НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ?

Лекція - це логічно завершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, при необхідності, засобами наочності та демонстрацією результатів дослідів.

Лекція є одним з основних видів навчальних занять і, водночас, методів навчання у вищій школі. Вона покликана формувати у студентів основи знань з певної наукової галузі, а також визначати напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи студентів з відповідної навчальної дисципліни.

ЯКИМ ДОКУМЕНТОМ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ОБСЯГ І ТЕМАТИКА КУРСУ ЛЕКЦІЙ?

Обсяг лекційного курсу визначається навчальним планом, а його тематика – затвердженою програмою навчальної дисципліни.

КОМУ ДОРУЧАЄТЬСЯ ЧИТАННЯ ЛЕКЦІЙ?

Лекції читаються найбільш досвідченими викладачами, а саме професорами і доцентами, а також, в окремих випадках, іншими висококваліфікованими фахівцями,

які мають значний досвід наукової, науково-методичної та практичної діяльності.

Лектор повинен мати широкий науковий світогляд, володіти ґрунтовними знаннями і практичним досвідом у відповідній науковій галузі чи сфері виробничої діяльності, вміти системно, аргументовано, на належному науковому і методичному рівні викладати в лекціях теоретичні основи навчальної дисципліни. Його лекції мають бути глибокими за змістом і доступними за формою викладу.

З ЯКОЮ КІЛЬКІСТЮ СТУДЕНТІВ ПРОВОДЯТЬСЯ ЛЕКЦІЇ?

Лекції переважно проводяться для лекційного потоку з 50-100 студентів.

Лекційні потоки, як правило, формуються із студентів певного курсу одного напрямку підготовки (спеціальності). У необхідних випадках, за рішенням ректора або першого проректора, кілька лекційних потоків можуть об'єднуватися в один або, навпаки, великі потоки можуть бути поділені на менші.

ЯК СЛІД ГОТУВАТИСЯ ДО ЛЕКЦІЇ?

Для найбільш повного засвоєння лекційного матеріалу необхідно напередодні наступної лекції переглянути зміст попередньої лекції та відповідні розділи рекомендованої літератури.

ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ

ЩО ТАКЕ ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ?

ЯКА МЕТА ЛАБОРАТОРНОГО ЗАНЯТТЯ?

Це вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди в спеціально обладнаних навчальних лабораторіях з використанням устаткування, пристосованого для умов навчального процесу.

Метою лабораторного заняття є практичне підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуття практичних умінь та навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі. Перелік тем лабораторних занять визначається програмою навчальної дисципліни.

ЧИ МОЖЛИВЕ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ ПОЗА ЛАБОРАТОРНИМИ ПРИМІЩЕННЯМИ АКАДЕМІЇ?

В окремих випадках деякі лабораторні заняття можуть проводитись в умовах реального професійного середовища (заклад освіти, виробництво, наукова лабораторія тощо).

З ЯКОЮ КІЛЬКІСТЮ СТУДЕНТІВ ПРОВОДИТЬСЯ ЛАБОРАТОРНЕ ЗАНЯТТЯ?

Лабораторне заняття проводиться зі студентами, кількість яких, як правило, не перевищує половини академічної групи. В окремих випадках (вимоги безпеки життєдіяльності, обмежена кількість робочих місць тощо) допускається проведення лабораторних занять з меншою чисельністю студентів.

ЯКІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ І ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНОГО ЗАНЯТТЯ?

Напередодні лабораторного заняття необхідно переглянути відповідні матеріали лекцій і практичних занять. Його проведенню передують контроль підготовленості, позитивна оцінка з якого дозволяє перейти до безпосереднього виконання конкретних завдань у відповідності з запропонованою тематикою. За результатами лабораторного заняття оформлюється індивідуальний звіт. Оцінювання результатів заняття проводиться викладачами.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

ЩО ТАКЕ ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ? ЯКА МЕТА ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ?

Це вид навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентами відповідно сформульованих завдань.

Основна мета практичного заняття - розширення, поглиблення й деталізація теоретичних знань, отриманих студентами на лекціях та у процесі самостійної роботи і спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення умінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

Тематика і плани проведення практичних занять із переліком рекомендованої літератури заздалегідь доводяться до відома студентів.

Перелік тем і зміст практичних занять визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

З ЯКОЮ КІЛЬКІСТЮ СТУДЕНТІВ ПРОВODИТЬСЯ ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ?

Практичне заняття проводиться, як правило, з академічною групою. З окремих навчальних дисциплін, виходячи з особливостей їх вивчення, допускається поділ академічної групи на підгрупи.

ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ПІДГОТОВКА ВИКЛАДАЧА І СТУДЕНТІВ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ?

Для проведення практичного заняття викладачем готуються відповідні методичні матеріали: тести для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями; набір практичних завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті та необхідні дидактичні засоби.

Студенти згідно з тематичним планом проведення практичних занять самостійно опрацьовують лекційний матеріал та рекомендовану літературу з відповідної теми, виконують домашні завдання.

Якість підготовки студентів до заняття та їх участь у розв'язуванні практичних завдань оцінюються викладачем і враховуються при виставленні підсумкової оцінки з цієї навчальної дисципліни.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ

ЩО ТАКЕ СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ? ЯКА МЕТА СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ?

Це вид навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення студентами питань з попередньо визначених навчальною програмою дисципліни тем. Семінарські заняття проводяться у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій.

Особливим видом семінарського заняття є спецсемінар, що практикується на старших курсах із фахових навчальних дисциплін та дисциплін спеціалізацій. Він покликаний поєднувати теоретичну підготовку майбутніх фахівців з їх участю у науково-дослідній роботі.

Мета семінарського заняття - сприяти розвитку творчої самостійності студентів, поглиблювати їх інтерес до науки і наукових досліджень, розвивати культуру мови, вміння та навички публічного виступу, участі в дискусії.

З ЯКОЮ КІЛЬКІСТЮ СТУДЕНТІВ ПРОВОДИТЬСЯ СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ?

Семінарське заняття проводиться, як правило, з однією академічною групою.

ЧИ ОBOB'ЯЗКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ УЧАСТІ СТУДЕНТІВ У СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТТЯХ?

Проведення семінарського заняття передбачає обов'язкове підбиття викладачем підсумків обговорення теми та оцінювання участі у ньому студентів.

Участь студентів у семінарських заняттях враховується при виставленні підсумкової оцінки з відповідної навчальної дисципліни.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАНЯТТЯ

ЩО ТАКЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАНЯТТЯ І З ЯКОЮ МЕТОЮ ВОНО ПРОВОДИТЬСЯ?

Індивідуальні заняття є новою формою організації навчального процесу у вищих закладах освіти. Вони передбачають створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів, які виявили особливі здібності в навчанні та нахил до науково-дослідної роботи і творчої діяльності.

Індивідуальні заняття проводяться, як правило, у позаурочний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням потреб і можливостей студента.

Організація та проведення індивідуальних занять доручається найбільш кваліфікованим викладачам.

Індивідуальні заняття на молодших курсах спрямовуються здебільшого на поглиблення вивчення студентами окремих навчальних дисциплін, на старших курсах вони носять науково-дослідний характер і передбачають безпосередню участь студента у виконанні наукових досліджень та інших творчих завдань.

КОНСУЛЬТАЦІЯ

ЩО ТАКЕ КОНСУЛЬТАЦІЯ І З ЯКОЮ МЕТОЮ ВОНА ПРОВОДИТЬСЯ?

Консультація - це один із видів навчальних занять. Вона проводиться з метою отримання студентом відповідей на окремі теоретичні чи практичні питання та для пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультації протягом семестру (поточні консультації, семестрові) та перед контрольним заходом (екзаменаційні) проводяться за графіком деканату факультету або відповідної кафедри.

ДЛЯ ЯКОЇ КІЛЬКОСТІ СТУДЕНТІВ ПРОВОДИТЬСЯ КОНСУЛЬТАЦІЯ?

Консультація може бути індивідуальною або проводитись для академічної групи чи потоку студентів. Це залежить від того, чи консультиє викладач студентів з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань (курсowego та дипломного проекту, роботи), чи з теоретичних питань навчальної дисципліни або певних аспектів їх практичного застосування протягом семестру або напередодні семестрового контролю.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

ЩО ТАКЕ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ І ЯКА ЇХ МЕТА?

Індивідуальні завдання є однією із форм організації навчання у вищій школі, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, що їх студенти одержують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

До індивідуальних завдань відносяться реферати, розрахункові, графічні, курсові та дипломні проекти (роботи) тощо.

Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. У тих випадках, коли завдання носять комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів, у тому числі студенти, які навчаються на різних факультетах і спеціальностях.

ЯКА МЕТА КУРСОВОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)?

Курсовий проект (робота) є одним із видів індивідуальних завдань навчально-дослідницького, творчого чи проектно-конструкторського характеру, який має на меті застосування знань з навчальної дисципліни при вирішенні конкретного фахового завдання і надбання вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, лабораторним обладнанням, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

За час навчання в академії кожний студент виконує 2-4 курсові проекти (роботи) з навчальних дисциплін, які є базовими для відповідної спеціальності, їх конкретна кількість визначається навчальним планом.

У ЧОМУ ВІДМІННІСТЬ МІЖ КУРСОВИМ ПРОЕКТОМ І КУРСОВОЮ РОБОТОЮ ?

Курсові проекти виконуються студентами, як правило, при вивченні загальнотехнічних і фахових навчальних дисциплін, які є базовими при підготовці фахівців з технічних, технологічних та інших спеціальностей.

Курсові роботи, переважно, носять навчально-дослідницький або розрахунковий характер і виконуються здебільшого з фундаментальних навчальних дисциплін. Студенти старших курсів виконують, як правило, курсові науково-дослідні роботи за фахом.

Виконання курсового проекту, як правило, передбачає проведення технологічних розрахунків та обґрунтування на їх основі технічного рішення; виконання конструкторських розробок, графічної частини. Об'єм пояснювальної записки до нього є, як правило, більшим, ніж до курсової роботи, і здебільшого становить 50-80 сторінок.

ЯК ФОРМУЄТЬСЯ ТЕМАТИКА КУРСОВИХ ПРОЕКТІВ (РОБІТ)?

Тематика курсових проектів (робіт) визначається кафедрами відповідно до змісту і завдань навчальної дисципліни. Вона повинна бути актуальною і тісно пов'язаною із розв'язанням практичних фахових завдань.

Студентам може надаватися право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою (предметною або цикловою комісією) переліку. Студенти також можуть пропонувати свої теми.

Порядок затвердження тем курсових проектів (робіт) та їх керівників визначається академією.

ХТО МОЖЕ ЗДІЙСНЮВАТИ КЕРІВНИЦТВО КУРСОВИМИ ПРОЕКТАМИ (РОБОТАМИ)?

В академії керівництво курсовими проектами (роботами) здійснюється професорами, доцентами, старшими викладачами, а також асистентами (викладачами) та іншими фахівцями, які мають досвід педагогічної і практичної роботи.

ЯК ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЗАХИСТ ТА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)?

Захист курсового проекту (роботи) проводиться перед комісією у складі двох-трьох викладачів кафедри, у тому числі керівника курсового проекту (роботи).

Якість виконання курсового проекту (роботи) та результати його захисту оцінюються за відповідною шкалою.

ЩО ТАКЕ ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ, ДИПЛОМНА РОБОТА ? ЯКА ЇХ МЕТА ?

Дипломний проект, дипломна робота - це індивідуальне завдання науково-дослідницького, творчого чи проектно-конструкторського характеру, яке виконується студентом на завершальному етапі фахової підготовки і є однією із форм державної атестації шляхом виявлення теоретичних і практичних знань, вміння їх застосовувати при розв'язуванні конкретних наукових, технічних, економічних, соціальних та виробничих завдань. Випускники магістратури виконують випускну роботу, як правило, дослідницького характеру.

ЯКИЙ ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ТЕМАТИКИ ВИПУСКНИХ РОБІТ, ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТІВ (РОБІТ) І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ЇХ КЕРІВНИКІВ ?

Тематика випускних робіт, дипломних проектів (робіт) визначається випускаючими кафедрами з урахуванням актуальних наукових та практичних питань народного господарства.

Керівники відповідних проектів (робіт) призначаються з числа професорів і доцентів (у вищих закладах освіти третього і четвертого рівнів акредитації) та найбільш кваліфікованих і досвідчених викладачів (у вищих закладах освіти першого і другого рівнів акредитації).

У випадках, коли дипломний проект (робота) має прикладний характер, до керівництва її виконанням можуть залучатися висококваліфіковані спеціалісти відповідної галузі.

Студентам надається право запропонувати свою тему випускної роботи, дипломного проекту (роботи) з обґрунтуванням доцільності їх розробки. У таких випадках перевага надається темам, які продовжують розробку виконаного студентом курсового проекту (роботи), або які безпосередньо пов'язані з місцем майбутньої професійної діяльності випускника.

ЯКИЙ ПОРЯДОК І ТЕРМІН ЗБЕРІГАННЯ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТІВ (РОБІТ)?

Курсові проекти (роботи) зберігаються на кафедрі протягом одного року.

Випускні роботи, дипломні проекти (роботи) зберігаються в академії протягом п'яти років.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

ЩО ТАКЕ САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА?

Самостійна робота є одним з основних видів навчальної роботи, який здійснюється студентом в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійна робота передбачає вивчення навчального матеріалу, який викладається під час аудиторних занять та міститься у рекомендованій літературі.

Самостійна робота здійснюється за методичними рекомендаціями, які готує відповідна кафедра.

Результати самостійної роботи спеціально не оцінюються, але виявляються під час діагностики знань з дисципліни.

ЯКИЙ ТЕРМІН ВІДВОДИТЬСЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ?

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується навчальним планом і повинен складати не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи студентів визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисциплін, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми, а також питомої ваги у навчальному процесі практичних, семінарських і лабораторних занять.

З тих навчальних дисциплін, де передбачено не лише засвоєння певного обсягу знань, а й набуття необхідних практичних вмінь і навичок, обсяг аудиторних занять складає, як правило, близько 2/3, а з інших навчальних дисциплін - близько 1/3 загального обсягу часу.

ЧИМ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА НАД КОНКРЕТНОЮ НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ?

Зміст самостійної роботи над конкретною навчальною дисципліною визначається програмою навчальної дисципліни та методичними рекомендаціями викладача.

ЯКИМИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИМИ ЗАСОБАМИ ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ?

Самостійна робота студентів забезпечується усіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними посібниками та методичними вказівками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, електронно-обчислювальною технікою тощо.

Студентам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та періодичні видання.

Методичне забезпечення самостійної роботи студентів повинне передбачати й засоби самоконтролю (тести, пакет контрольних завдань тощо).

ДЕ МОЖЕ ВИКОНУВАТИСЯ САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА?

Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах і лабораторіях, комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах.

ЯКА РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА?

Викладач визначає обсяг і зміст самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, контролює якість її виконання, аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента.

ЧИ МОЖЛИВА САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА ЗА УЧАСТЮ ВИКЛАДАЧА АБО ІНШОГО ФАХІВЦЯ АКАДЕМІЇ? ЯКЩО МОЖЛИВА, ТО ЗА ЯКИХ ОБСТАВИН?

Така співпраця можлива, а іноді й необхідна, зокрема, при організації самостійної роботи студентів з використанням унікального обладнання та устаткування, складних систем доступу до інформації (комп'ютерних баз даних, систем автоматизованого проектування тощо).

ЯКІ ОBOB'ЯЗКИ АКАДЕМІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА, ЇЇ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Академія повинна створити студенту всі умови, необхідні для успішної самостійної навчальної роботи, а також надавати йому потрібні для цього методичні засоби (навчальну літературу, лабораторне обладнання й устаткування, електронно-обчислювальну техніку тощо).

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТА

З ЯКОЮ МЕТОЮ ОРГАНІЗОВУЄТЬСЯ ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТА?

Метою практичної підготовки студентів є оволодіння ними навичками, вміннями та способами організації майбутньої професійної діяльності.

Практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у вищих закладах освіти і проводиться на оснащених відповідним чином базах практики закладів освіти, а також на сучасних підприємствах і в організаціях різних галузей господарства.

ЯКІ ВИДИ ПРАКТИКИ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ?

У вищих закладах освіти використовуються такі види практики: навчальна і виробнича. Навчальна практика може проводитись як з відривом, так і без відриву від навчання. Виробнича практика проводиться з відривом від навчання і безпосередньо пов'язана з майбутньою професійною діяльністю.

ХТО ЗДІЙСНЮЄ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ?

Навчально-методичне керівництво і виконання програм практики забезпечують відповідні кафедри. Загальну організацію практики студентів та контроль за її проведенням здійснює керівник практики (завідувач відділу практики).

До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені викладачі та спеціалісти з даного фаху, які працюють на підприємстві, в організації, установі, де проходить практика.

ЯКИМ ДОКУМЕНТОМ ВИЗНАЧАЮТЬСЯ ТЕРМІНИ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ ТА ЇЇ ЗМІСТ?

Термін проведення практики визначається навчальним планом, а її зміст - програмою практики.

4.2. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

ЯКІ КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ?

При організації навчального процесу застосовується поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студентів з певних розділів (тем) навчальної програми, а також до виконання конкретних завдань. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання знань студентів визначаються відповідною кафедрою.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання студентів на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його етапах.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль і державну атестацію студента.

ЧИ МОЖЕ АКАДЕМІЯ ВИКОРИСТОВУВАТИ ІНШІ (НЕТРАДИЦІЙНІ) ФОРМИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ?

Так. В академії, як і в інших вищих закладах освіти, може використовуватись модульна або інші форми підсумкового контролю після закінчення логічно завершених частин лекційних, практичних, семінарських або лабораторних занять з певної навчальної дисципліни. Результати такого нетрадиційного контролю також враховуються при виставленні підсумкової оцінки.

СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ

У ЯКИХ ФОРМАХ ПРОВОДИТЬСЯ СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗАСВОЄННЯ СТУДЕНТАМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ?

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, заліку або диференційованого заліку. Остання форма контролю є основною при кредитно-модульній системі організації навчального процесу. Екзамени в академії проводяться письмово.

У залежності від специфіки навчальної дисципліни, методики викладання та інтенсивності поточного контролю підсумкова оцінка може виставлятися без проведення додаткових контрольних заходів.

ЯКИМИ НОРМАТИВНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ВИЗНАЧАЮТЬСЯ ФОРМИ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ?

ПЕРІОДИЧНІСТЬ І ТЕРМІНИ ЇХ ПРОВЕДЕННЯ

Періодичність і терміни проведення контрольних заходів визначаються навчальними планами, а форми їх проведення - програмою навчальної дисципліни.

У випадку, коли студент навчається за індивідуальним навчальним планом, йому може визначатися окремий графік проведення контрольних заходів.

ЩО ТАКЕ СЕМЕСТРОВИЙ ЕКЗАМЕН?

Семестровий екзамен - це одна з основних форм підсумкового контролю рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з окремої навчальної дисципліни за семестр.

Екзамени складаються студентами лектору в період екзаменаційних сесій за розкладом. Між ними передбачається перерва у декілька днів для самопідготовки. Перед кожним екзаменом проводиться консультація.

ЩО ТАКЕ СЕМЕСТРОВИЙ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАЛІК? ЗА ЯКИХ УМОВ ПЛАНУЄТЬСЯ ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ?

Семестровий диференційований залік - це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння студентами навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни, в основному, на підставі результатів виконаних ними індивідуальних завдань. Ця форма проведення підсумкового контролю є основною в академії при кредитно-модульній системі організації навчального процесу. Цей вид підсумкового контролю не передбачає обов'язкову присутність студентів.

РЕЗУЛЬТАТИ ЯКИХ ВИДІВ РОБІТ Є ПІДСТАВОЮ ДЛЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ?

Семестровий диференційований залік проводиться на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань (графічних, розрахункових і т.п.) та інших контрольних заходів.

ЩО ТАКЕ СЕМЕСТРОВИЙ ЗАЛІК? ЗА ЯКИХ УМОВ ПЛАНУЄТЬСЯ ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ?

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами навчального матеріалу на підставі результатів виконання ними завдань і певних видів роботи під час практичних, семінарських та лабораторних занять. Ці результати зараховуються як підсумок поточного контролю без додаткового опитування студентів та їх присутності.

ЧИ ДОПУСКАЄТЬСЯ ПРОВЕДЕННЯ ЕКЗАМЕНУ І ЗАЛІКУ ІЗ ОДНІЄЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПІД ЧАС ОДНІЄЇ СЕСІЇ?

Допускається, як правило, у тих випадках, коли проведення екзамену неможливе без попередньої перевірки знання студентами навчального матеріалу, який вони повинні були засвоїти під час практичних (лабораторних) занять або шляхом самостійного опрацювання.

ЗА ЯКИХ УМОВ СТУДЕНТ ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ?

Якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених навчальним планом на семестр з відповідної навчальної дисципліни.

ЩО ТАКЕ ЕКЗАМЕНАЦІЙНА СЕСІЯ? ЧИМ ВИЗНАЧАЮТЬСЯ СТРОКИ ЇЇ ПРОВЕДЕННЯ І ТРИВАЛІСТЬ?

Екзаменаційна сесія - це період проведення семестрового контролю за підсумками навчальної роботи студентів протягом семестру. Тривалість та терміни її проведення визначаються навчальним планом. Під час сесії проводяться екзамени за окремим розкладом, який затверджується першим проректором. Як правило, під час сесії проводяться 2-5 екзаменів. Перерва між екзаменами, якщо вона необхідна студентам для самопідготовки, повинна становити не менше 2-3 днів. Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація.

Час і місце проведення екзамену дозволяється змінювати тільки за погодженням з відповідним проректором.

ЯКИЙ ТЕРМІН ДОВЕДЕННЯ ДО ВІДОМА ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ РОЗКЛАДУ ЕКЗАМЕНІВ?

Не пізніше, як за місяць до початку екзаменаційної сесії деканат ознайомлює викладачів і студентів з розкладом екзаменів і його копія вивіщується на стенді деканату.

ЧИ ДОПУСКАЄТЬСЯ СКЛАДАННЯ ЕКЗАМЕНІВ ПОЗА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЮ СЕСІЄЮ? ЗА ЯКИХ УМОВ ЦЕ МОЖЛИВО?

Так, допускається. Декан факультету може визначати індивідуальні терміни складання екзаменів студентам у зв'язку з поважними причинами (хвороба, сімейні обставини, відрядження тощо), що підтверджені документально. Поза екзаменаційною сесією можуть скласти екзамени і студенти, які навчалися за індивідуальним графіком або виявили особливі знання протягом семестру.

ЯКА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ СКЛАДАННЯ СТУДЕНТАМИ ЕКЗАМЕНІВ, ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИХ ЗАЛІКІВ ТА ЗАЛІКІВ?

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за прийнятими в академії системами (див. стор. 27)

В ЯКІ ДОКУМЕНТИ ВНОСЯТЬСЯ РЕЗУЛЬТАТИ СКЛАДАННЯ ЕКЗАМЕНІВ І ЗАЛІКІВ?

Ці результати вносяться до екзаменаційної відомості, залікової книжки (крім незадовільних оцінок) і навчальної картки студента (крім незадовільних оцінок). У деканатах факультетів ведеться журнал обліку успішності студентів, де фіксуються результати екзаменів, заліків та виконання студентами інших видів навчальної роботи (навчальних і виробничих практик, курсових проектів (робіт), інших завдань протягом усього терміну навчання).

ЗА ЯКИХ УМОВ СТУДЕНТИ ОТРИМУЮТЬ СТИПЕНДІЇ?

Стипендія призначається встигаючим студентам залежно від результатів навчання та державних пільг і гарантій, встановлених для окремих громадян.

До числа встигаючих належать студенти, які позитивно і своєчасно склали всі контрольні заходи, та у яких середній бал за результатами семестрового контролю становить 4,0 або більше за чотирибальною шкалою оцінювання. Призначення академічних стипендій здійснюється двічі на рік після завершення зимової і літньої екзаменаційної сесій з першого числа місяця, що настає за терміном закінчення семестрового контролю.

Окрім академічної, студентам можуть призначатися персональні, соціальні та інші стипендії.

ЗА ЯКИХ УМОВ СТУДЕНТИ ВТРАЧАЮТЬ ПРАВО НА ОДЕРЖАННЯ СТИПЕНДІЙ?

Студенти, які отримали за результатами підсумкового контролю незадовільні оцінки і не ліквідували академічну заборгованість у встановлені строки, втрачають право на одержання стипендії.

ЯК ПРИЗНАЧАЄТЬСЯ СТИПЕНДІЯ СТУДЕНТАМ, ЯКІ НЕ ПРОЙШЛИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ У СТРОК ЧЕРЕЗ ХВОРОБУ?

За студентами-стипендіатами, які не пройшли підсумкового контролю у терміни, встановлені графіком навчального процесу, через хворобу, що засвідчено відповідним документом лікувального закладу, або з інших поважних причин, підтверджених необхідними документами, зберігається стипендія до результатів підсумкового

контролю в індивідуальні терміни, встановлені адміністрацією академії, після чого їм призначається стипендія у встановленому порядку.

ПРИ ЯКИХ РЕЗУЛЬТАТАХ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ СТУДЕНТИ ВІДРАХОВУЮТЬСЯ З АКАДЕМІЇ?

Якщо студент отримав під час екзаменаційної сесії більше двох незадовільних оцінок, він підлягає відрахуванню з академії. Студенти, які під час сесії не склали екзамену, заліки з однієї або двох дисциплін, повинні ліквідувати академічні заборгованості до початку наступного семестру. Як виняток, ректор може продовжити термін ліквідації академічної заборгованості.

ЗА ЯКИХ УМОВ СТУДЕНТ ВІДРАХОВУЄТЬСЯ З АКАДЕМІЇ?

Особи, які навчаються в академії, можуть бути відраховані з вищого навчального закладу:

- за власним бажанням;
- за невиконання навчального плану;
- за порушення умов контракту;
- в інших випадках, передбачених законом.

ЯК ПОВОДИТИСЯ СТУДЕНТУ, ЯКЩО ВІН ЗАХВОРІВ, АБО З НИМ СТАВСЯ НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК?

Відвідування всіх занять за розкладом (окрім студентів, які навчаються за індивідуальним планом) обов'язкове. У випадку хвороби або іншої поважної причини про неявку на заняття студент зобов'язаний повідомити деканат та старосту групи в той же день, або не пізніше наступного дня. Для цього всім треба знати номер телефону деканату.

Потерпілий студент, якщо з ним стався нещасний випадок, або свідок, викладач, керівник практики (також на підприємстві) – повинні терміново повідомити безпосереднього керівника робіт чи іншу посадову особу і вжити заходів до надання необхідної допомоги (самодопомоги). Посадова особа у свою чергу зобов'язана діяти відповідно до умов “Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах (наказ МОНу від 31.08.2001р. №516)

ЗА ЯКИХ ОБСТАВИН СТУДЕНТУ НАДАЄТЬСЯ АКАДЕМІЧНА ВІДПУСТКА?

Особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, можуть переривати навчання у зв'язку із обставинами, які унеможливають виконання навчального плану (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах іноземних держав тощо). Особам, які перервали навчання у вищих навчальних закладах, надається академічна відпустка.

Максимальна тривалість академічної відпустки встановлюється до одного року. При необхідності тривалість академічної відпустки може бути продовжена ще на один рік.

Відпустки по вагітності та пологах, відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею віку 3-х років, а у разі, коли дитина хворіє та потребує домашнього

догляду - до досягнення дитиною 6-річного віку, надаються відповідно до Кодексу законів про працю України.

ЯКИЙ ПОРЯДОК НАДАННЯ СТУДЕНТАМ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПУСТКИ?

Академічна відпустка за медичними показаннями надається студентам ректором академії на підставі висновку лікарсько-консультативної комісії (ЛКК) студентської поліклініки, а там, де вона відсутня, - головного лікаря лікувально-профілактичної установи (ЛПУ), яка проводить медичне обстеження студентів.

Якщо стан хворого студента і його віддаленість від лікувально-профілактичної установи, яка проводить медичне обслуговування студентів, не дають йому можливості туди звернутися, він може звернутися за лікарською допомогою до територіальної ЛПУ і після закінчення лікування отримати виписку з історії хвороби для подання її до ЛКК студентської поліклініки.

Студенти, які не скаржились на стан здоров'я до початку екзаменаційної сесії і отримали під час екзаменів незадовільні оцінки, вважаються невстигаючими.

За весь період навчання студент може скористатися правом на отримання академічної відпустки, як правило, один раз.

ЗА ЯКИХ УМОВ СТУДЕНТ МОЖЕ ПОНОВИТИ НАВЧАННЯ В АКАДЕМІЇ, ЯКЩО ВІН БУВ СВОГО ЧАСУ ВІДРАХОВАНИЙ?

Поновлення до складу студентів здійснюється ректором академії незалежно від тривалості перерви у навчанні, причини виключення, трудового стажу, форми навчання і з урахуванням здатності претендента успішно виконувати графік навчального процесу.

Поновлення студентів на перший курс вищих закладів освіти забороняється.

ЧИ ДОПУСКАЄТЬСЯ ПЕРЕСКЛАДАННЯ ЕКЗАМЕНІВ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ОЦІНКИ?

Не допускається, але, як виняток, за погодженням з деканом факультету та студентськими громадськими організаціями такий дозвіл може дати ректор (перший проректор) академії.

ЯКИЙ ПОРЯДОК ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ ЕКЗАМЕНУ В РАЗІ ОТРИМАННЯ СТУДЕНТОМ НА ЕКЗАМЕНІ НЕЗАДОВІЛЬНОЇ ОЦІНКИ?

Повторне складання екзамену допускається не більше двох разів:

- перший раз викладачеві;
- другий - комісії, яка створюється деканом факультету, на якому він навчається.

ЯК РЕГЛАМЕНТУЮТЬСЯ ДІЇ ВИКЛАДАЧА У РАЗІ НЕЯВКИ СТУДЕНТА НА ЕКЗАМЕН?

Якщо студент не з'явився на екзамен, в екзаменаційній відомості викладачем робиться відмітка "не з'явився". Якщо студент не з'явився на екзамен без поважних причин, декан факультету прирівнює цей запис до оцінки "незадовільно".

ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ СТУДЕНТА

ЩО ТАКЕ ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ СТУДЕНТА?

Державна атестація студента - це підсумок його навчання шляхом визначення фактичної відповідності рівня його освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики. Для проведення державної атестації створюються державні комісії (екзаменаційна або кваліфікаційна).

ЗА ЯКИХ ОБСТАВИН ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ?

Державна атестація студента здійснюється після завершення ним навчання в академії на певному освітньо-кваліфікаційному рівні. Наприклад, студенти складають державні екзамени після закінчення навчання для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр", проходять державну атестацію після закінчення навчання за програмою підготовки спеціаліста або магістра. З окремих базових навчальних дисциплін державна атестація може проводитися на проміжному етапі навчання в академії.

ЯКИМ ДОКУМЕНТОМ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ СТУДЕНТІВ?

Форма державної атестації студентів визначається державним стандартом освіти і відображається в навчальних планах. Дотримання визначених державним стандартом освіти форм державної атестації є обов'язковим.

ЯКІ ЗАВДАННЯ ПОКЛАДАЮТЬСЯ НА ДЕРЖАВНУ ЕКЗАМЕНАЦІЙНУ (КВАЛІФІКАЦІЙНУ) КОМІСІЮ?

Ця комісія оцінює якісний рівень науково-теоретичної і практичної підготовки, вирішує питання про присвоєння кваліфікації відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня та видачу відповідного диплома, а також розробляє пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу та поліпшення якості освітньо-професійної підготовки фахівців.

Для присвоєння кваліфікації бакалавра, спеціаліста і магістра створюється державна екзаменаційна комісія, для присвоєння кваліфікації молодшого спеціаліста - державна кваліфікаційна комісія.

ЯКА ПЕРІОДИЧНІСТЬ ФОРМУВАННЯ І ТРИВАЛІСТЬ ЧИННОСТІ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВНОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ (КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ) КОМІСІЇ?

Державна екзаменаційна (кваліфікаційна) комісія створюється щорічно і діє протягом календарного року.

ЧИ РЕГЛАМЕНТУЄТЬСЯ ТЕРМІН ОГолошення ПОЧАТКУ ДЕРЖАВНИХ ЕКЗАМЕНІВ І ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТІВ (РОБІТ)?

Розклад роботи державної комісії доводиться до загального відома не пізніше, як за місяць до початку складання державних екзаменів або захисту випускних робіт, дипломних проектів (робіт).

ЗА ЯКИХ УМОВ СТУДЕНТ ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО СКЛАДАННЯ ДЕРЖАВНИХ ЕКЗАМЕНІВ ТА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТІВ (РОБІТ)?

До складання державних екзаменів та до захисту дипломних проектів (робіт) допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ПОДАЮТЬСЯ ДЕРЖАВНІЙ ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ (КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ) КОМІСІЇ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ?

У державну екзаменаційну (кваліфікаційну) комісію перед початком державної атестації деканом факультету (завідувачем відділення) подаються такі документи:

- список студентів, допущених до складання державних екзаменів і захисту дипломних (випускних) проектів (робіт);
- відомості про виконання студентами навчального плану і про отримані ними оцінки з теоретичних навчальних дисциплін, курсових проектів (робіт), практик;
- відгук керівника про дипломну (випускну) роботу (проект);
- рецензія на дипломну (випускну) роботу або проект (при необхідності).

ЯКІ МАТЕРІАЛИ, ОКРІМ НОРМАТИВНО ВИЗНАЧЕНИХ, МОЖУТЬ ПОДАВАТИСЯ ДЕРЖАВНІЙ ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ (КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ) КОМІСІЇ ПРИ ЗАХИСТІ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)?

При захисті дипломного проекту (роботи) державній комісії можуть бути подані друковані статті за темою проекту (роботи), макети, зразки матеріалів і виробів та документи, які вказують на їх практичне застосування тощо.

ЧИ ДОПУСКАЄТЬСЯ ЗАХИСТ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ) ПОЗА ВИЩИМ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ?

Захист дипломних проектів (робіт) може проводитись як у вищому закладі освіти, так і на підприємствах, у закладах та організаціях, для яких тематика проектів (робіт), що захищаються, має науково-теоретичний або практичний інтерес.

КИМ РОЗРОБЛЯЮТЬСЯ ЗАВДАННЯ (ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ БІЛЕТИ) ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЕКЗАМЕНІВ ТА ВИЗНАЧАЄТЬСЯ МЕТОДИКА ЇХ ПРОВЕДЕННЯ?

Державний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань студентів з навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом.

Державні екзамени проводяться за завданнями (екзаменаційними білетами), складеними відповідними кафедрами (предметними або цикловими комісіями) згідно з навчальними програмами і за методикою, визначеною вищим закладом освіти.

ЯК РЕГЛАМЕНТУЄТЬСЯ ТРИВАЛІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЕКЗАМЕНІВ І ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТІВ (РОБІТ)?

Тривалість проведення державних екзаменів і захисту дипломних проектів (робіт) не повинна перевищувати 6 годин на день.

ЯК ОЦІНЮЮТЬСЯ РЕЗУЛЬТАТИ СКЛАДАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ ТА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)?

Результати складання державного екзамену та захисту дипломного проекту (роботи) визначаються за прийнятою системою оцінювання і оголошуються в день їх проведення після оформлення протоколу засідання державної комісії.

***ЗА ЯКИХ УМОВ СТУДЕНТУ ПРИСВОЮЄТЬСЯ ВІДПОВІДНИЙ РІВЕНЬ
КВАЛІФІКАЦІЇ І ВИДАЄТЬСЯ ДЕРЖАВНИЙ ДОКУМЕНТ ПРО ОСВІТУ?***

Студенту, який успішно склав державні екзамени, захистив дипломний проект (роботу), рішенням державної комісії присвоюється відповідна кваліфікація і видається диплом державного зразка і додаток до нього.

***ЗА ЯКИХ УМОВ СТУДЕНТУ ВИДАЄТЬСЯ ДЕРЖАВНИЙ ДОКУМЕНТ
ПРО ОСВІТУ З ВІДЗНАКОЮ?***

Диплом з відзнакою видається студенту, який отримав підсумкові оцінки "відмінно" не менше як з 75% усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом, а з інших навчальних дисциплін та індивідуальних завдань - оцінки "добре", склав державні екзамени, захистив дипломний проект (роботу) з оцінками "відмінно", а також проявив себе у науковій (творчій) роботі, що підтверджується рекомендацією кафедри (предметної або циклової комісії).

***ЧИ ДОПУСКАЄТЬСЯ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ НАВЧАННЯ ПЕРЕСКЛАДАННЯ
СЕМЕСТРОВИХ ЕКЗАМЕНІВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ОЦІНКИ З ОКРЕМИХ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН?***

Перескладання нормативно не регламентується, але в окремих випадках може мати місце з дозволу ректора (першого проректора).

***ЩО БУДЕ ЗІ СТУДЕНТОМ, ЯКИЙ НЕ ПРОЙШОВ ДЕРЖАВНУ
АТЕСТАЦІЮ?***

Студент, який при складанні державного екзамену або при захисті дипломного проекту (роботи) отримав незадовільну оцінку або був не допущений до державної атестації, відраховується з академії і йому видається академічна довідка.

***ПРОТЯГОМ ЯКОГО ЧАСУ МОЖЛИВЕ ПОВТОРНЕ СКЛАДАННЯ ДЕРЖАВНИХ
ЕКЗАМЕНІВ ЧИ ЗАХИСТ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)?***

Студент, який не склав державних екзаменів або не захистив дипломний проект (роботу), допускається до повторного складання державних екзаменів чи захисту дипломного проекту (роботи) протягом трьох років після закінчення вищого закладу освіти.

В інших випадках повторне складання державних екзаменів, захист дипломного проекту (роботи) допускається з дозволу Міністерства освіти і науки України.

***ЧИ ДОПУСКАЄТЬСЯ ПОВТОРНИЙ ЗАХИСТ ТОГО Ж ДИПЛОМНОГО
ПРОЕКТУ (РОБОТИ)?***

Питання про те, чи може студент повторно захищати той же дипломний проект (роботу), чи зобов'язаний підготувати новий вирішує державна комісія.

Повторний захист дипломного проекту (роботи) та повторне складання державних екзаменів дозволяється не раніше, як під час наступної державної атестації.

ЧИ ЗМІНЮЄТЬСЯ ПЕРЕЛІК ДЕРЖАВНИХ ЕКЗАМЕНІВ ПРИ ЇХ ПОВТОРНОМУ СКЛАДАННІ?

Перелік державних екзаменів для осіб, які їх складають повторно, визначається навчальним планом, що діяв у рік закінчення ними академії.

ЯКИМИ ПРАВАМИ КОРИСТУЮТЬСЯ СТУДЕНТИ, ЯКІ НЕ СКЛАДАЛИ ДЕРЖАВНІ ЕКЗАМЕНИ АБО НЕ ЗАХИЩАЛИ ДИПЛОМНІ ПРОЕКТИ (РОБОТИ) З ПОВАЖНИХ ПРИЧИН?

Таким студентам наказом ректора академії може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи державної комісії із складанням державних екзаменів і захистом дипломних проектів (робіт), але не більше, ніж на один рік.

5. НАВЧАЛЬНИЙ ЧАС СТУДЕНТА

ЧИМ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ НАВЧАЛЬНИЙ ЧАС СТУДЕНТА?

Навчальний час студента визначається кількістю облікових одиниць часу, відведеного на реалізацію освітньо-професійної програми підготовки на певному освітньо-кваліфікаційному рівні і включає аудиторне навчання, самостійну роботу, сесії тощо.

ЯКІ ОБЛІКОВІ ОДИНИЦІ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ СТУДЕНТА ПРИЙНЯТІ?

Обліковими одиницями навчального часу студента є академічна година, навчальний день, навчальний тиждень, навчальний семестр, навчальний рік, навчальний курс.

Академічна година - це мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість академічної години становить, як правило, 45 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин (далі пара). При проведенні пари без перерви її тривалість може змінюватись, але повинна становити не менше 80 хвилин.

Навчальний день студента становить не більше 9 академічних годин, а навчальний тиждень - не більше 54 академічних годин.

Навчальний семестр - це складова частина навчального часу студента, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Тривалість семестру визначається навчальним планом.

Навчальний рік - це навчальний час, який складається з навчальних днів, екзаменаційних сесій, вихідних, святкових та канікулярних днів.

Навчальний курс - це завершений період навчання студента протягом навчального року.

ЩО ВХОДИТЬ ДО ЧАСУ ПЕРЕБУВАННЯ СТУДЕНТА НА НАВЧАЛЬНОМУ КУРСІ?

Час (тривалість) перебування студента на навчальному курсі включає час навчальних семестрів, екзаменаційних сесій та канікул.

ЯКА ТРИВАЛІСТЬ КАНІКУЛ ПРОТЯГОМ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ?

Сумарна тривалість канікул протягом навчального курсу, крім останнього, повинна становити не менше 8 тижнів.

ЧИ РЕГЛАМЕНТУЄТЬСЯ НОРМАТИВНО ПОЧАТОК НАВЧАЛЬНОГО РОКУ?

Навчальний рік розпочинається, як правило, 1 вересня. В окремих випадках, у разі необхідності, навчальний рік може розпочинатися в інший час.

ЩО ТАКЕ РОЗКЛАД НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ?

Розклад навчальних занять - це документ академії, який забезпечує виконання навчального плану в повному обсязі щодо проведення навчальних занять. Розклад занять розробляється навчальним відділом, затверджується проректором.

ЗА ЯКИХ УМОВ ДОПУСКАЄТЬСЯ ВІЛЬНЕ ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ СТУДЕНТАМИ?

Вільне відвідування студентами лекційних занять допускається лише для студентів третього і наступних курсів у порядку, встановленому вищим закладом освіти. Дозвіл на вільне відвідування лекцій з конкретних навчальних дисциплін (на кожний семестр окремо), як правило, надає декан факультету (завідувач відділення) за згодою завідувача кафедри (голови предметної або циклової комісії).

Студент, який має право на вільне відвідування лекцій, погоджує з викладачем-лектором план роботи над навчальною дисципліною. У разі невиконання студентом цього плану роботи, дозвіл на вільне відвідування лекцій може бути анульованим ще до кінця семестру.

Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для всіх студентів.

ЧИ ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ ВІДВОЛІКАТИ СТУДЕНТІВ ВІД НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ?

Відволікати студентів від навчальних занять та контрольних заходів, встановлених розкладом, забороняється, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

6. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Студентське самоврядування у НМетАУ функціонує з метою забезпечення виконання студентами своїх обов'язків та захисту їх прав і сприяє гармонійному розвитку особистості студента, формуванню у нього навичок майбутнього організатора, керівника.

Органи студентського самоврядування сприяють організації навчальної, наукової, культурно-освітньої, спортивно-масової та інших видів діяльності з участю студентів. Перелік питань, що входять до компетенції органів студентського самоврядування, погоджується з ректором академії (директором технікуму).

Основними завданнями органів студентського самоврядування є:

- забезпечення і захист прав та інтересів студентів, зокрема, стосовно організації навчального процесу;
- забезпечення виконання студентами своїх обов'язків;
- сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів;
- сприяння створенню відповідних умов проживання і відпочинку студентів;

- сприяння діяльності студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами;
- організація співробітництва зі студентами інших вищих навчальних закладів і молодіжними організаціями;
- сприяння працевлаштуванню випускників;
- участь у вирішенні питань міжнародного обміну студентами.

Студентське самоврядування здійснюється на рівні студентської групи, факультету, гуртожитку, академії. Студентське самоврядування може здійснюватися на рівні курсу, спеціальності, студентського містечка, структурних підрозділів вищого навчального закладу.

ЯКІ ОBOB'ЯЗКИ МАЮТЬ СТУДЕНТИ?

Студенти зобов'язані:

- додержуватися законів, статуту та правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу;
- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану;
- глибоко оволодівати теоретичними знаннями, практичними навичками і сучасними методами досліджень за обраною спеціальністю;
- набувати навичок організаторської і виховної роботи;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, моралі і фізичної досконалості, нетерпимо ставитися до аморальних проявів;
- поважати символіку академії;
- брати участь у суспільно-корисній праці;
- забезпечувати виконання договору про майбутнє (після закінчення академії) працевлаштування, який укладається з академією і підприємством-замовником (рекомендованим академією чи запропонованим студентом за узгодженням з профільною кафедрою);
- бути дисциплінованими і охайними, поважати особисту гідність викладачів, співробітників академії і своїх колег по навчанню та роботі;
- дбайливо ставитися до власності академії (інвентар, устаткування, навчальні посібники тощо);
- мешкаючи в гуртожитку, суворо дотримуватися Положення про гуртожитки академії, всебічно сприяти збереженню і розвитку його матеріальної бази;
- сприяти розбудові матеріальної бази гуртожитку, у тому числі шляхом участі у роботах по його ремонту і благоустрою, відшкодовувати збитки, завдані гуртожитку;
- турбуватися про підвищення авторитету академії;
- на початку кожного навчального семестру і перед початком канікул обов'язково пройти інструктаж щодо запобігання травматизму, створення здорових і безпечних умов навчання, праці та відпочинку на місцях дислокації (у спорттаборі "Дружба", у студентських загонах тощо);
- знати пожежну безпеку, не палити у учбових приміщеннях, коридорах і на територіях академії (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.02.01, №57);
- мати уміння і знання по наданні першої допомоги та правильно діяти при виникненні аварії або ситуації, яка може призвести до нещасного випадку, пожежі тощо в академії.

ЯКІ ПРАВА МАЮТЬ СТУДЕНТИ ?

Студенти НМетАУ у відповідності до “Закону України про вищу освіту” мають право на:

- вибір форми навчання;
- безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- трудову діяльність у позаурочний час;
- додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням за основним місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені законодавством для осіб, які поєднують роботу з навчанням;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою базою вищого навчального закладу;
- участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікацій;
- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;
- участь у об'єднаннях громадян;
- обрання навчальних дисциплін за спеціальністю в межах, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки та робочим навчальним планом;
- участь у формуванні індивідуального навчального плану;
- моральне та (або) матеріальне заохочення за успіхи у навчанні та активну участь у науково-дослідній роботі;
- захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства;
- безкоштовне користування в академії бібліотеками, інформаційними фондами, послугами навчальних, наукових, медичних та інших підрозділів вищого навчального закладу.
- канікулярну відпустку тривалістю не менше, ніж вісім календарних тижнів.

Студенти, які навчаються за денною (очною) формою навчання, мають право на пільговий проїзд у транспорті, а також на забезпечення гуртожитком у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Студенти академії мають право на отримання стипендій, призначених юридичними та фізичними особами, які направили їх на навчання, а також інших стипендій відповідно до законодавства.

ЯКІ ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ МАЮТЬ СТУДЕНТИ-ГРОМАДЯНИ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ?

Громадяни іноземних держав, які навчаються в академії, користуються правами і виконують обов'язки, визначені Статутом для студентів НМетАУ.

ЯК ОРГАНІЗОВАНА ВИХОВНА РОБОТА В АКАДЕМІЇ?

Виховна робота у НМетАУ організована за нижченаведеною схемою

7. ВІДПОЧИНОК І СПОРТ

Успіхи у навчанні студентів тісно пов'язані з можливостями відпочинку, що його надає академія.

ЧИ Є В АКАДЕМІЇ ХУДОЖНЯ САМОДІЯЛЬНІСТЬ ?

Органи студентського самоврядування та профспілкова організація постійно піклуються про формування у студентської молоді естетичних смаків, залучають тих, хто бажає, до участі у роботі колективів художньої самодіяльності.

Багато років народний духовий оркестр та інструментальні колективи академії займали перші призові місця на фестивалях студентської молоді.

ЧИ ІСНУЄ В АКАДЕМІЇ КЛУБ ВЕСЕЛИХ ТА НАЙКМІТЛИВІШИХ ?

В останні роки набирає силу рух команд КВН. Знайшли один одного веселі та найкмітливіші хлопці та дівчата академії.

Студентське середовище зберігає багаторічні традиції команд КВН, воно висуває зі своїх лав людей талановитих, які захоплені цією справою. Команди КВН академії займають провідні місця на регіональному і всеукраїнському рівні.

ЯКІ МОЖЛИВОСТІ ЩОДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ ?

Протягом чотирьох років студенти займаються спортом за навчальними програмами.

В академії працюють різні спортивні секції, в яких удосконалюють свою майстерність понад 400 осіб. У розпорядженні студентів - спортивний зал та спортивні майданчики.

Щорічно проводяться студентські спартакіади, турніри, походи, спортивні вечори. Спортивні команди академії беруть участь у міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних змаганнях з багатьох видів спорту та займають в них провідні місця.

ДЕ ВІДПОЧИВАЮТЬ СТУДЕНТИ ПІД ЧАС КАНІКУЛ ?

Під час канікул для студентів організовуються туристичні подорожі. У літній період студенти та співробітники відпочивають у оздоровчо-спортивному таборі "Дружба", що розташований у живописному лісі поблизу села Орлівщина на річці Самарі. До послуг відпочиваючих шість спальних корпусів, їдальня на 450 місць, кінотеатр, спортивні споруди. У таборі проводиться різноманітна оздоровчо-спортивна та культурно-масова робота.

ЯК КОНТРОЛЮЄТЬСЯ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ?

Академія постійно дбає про поліпшення стану здоров'я студентів. Щорічно організовується обов'язкове проходження ними медичного огляду у студентській лікарні №18. Протягом навчання вони мають змогу отримати кваліфіковану медичну допомогу цієї лікарні.

Для постійного контролю за станом здоров'я студентів і для поліпшення його стану в НМетАУ є санаторій-профілакторій.

Він має сучасне лікувальне обладнання і розрахований на прийом 100 осіб в один заїзд. На базі лікувального відділення можна отримати теплові та фізіотерапевтичні процедури, відвідати гінекологічний або стоматологічний кабінети.

ЧИ НАДАЮТЬСЯ ЧЛЕНАМ КОЛЕКТИВУ САНАТОРНО-КУРОРТНІ ПУТІВКИ ?

Всім членам профспілки, хто потребує санаторно-курортного лікування, профспілковий комітет надає путівки.

8. ІНША КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ

ЯК ЗНАЙТИ НАВЧАЛЬНІ ПРИМІЩЕННЯ, ДЕ ПРОВОДЯТЬСЯ ЗАНЯТТЯ?

Навчальні приміщення, у яких проводяться заняття, вказуються в розкладі занять. Розклад занять знаходиться на стендах на другому поверсі біля навчального відділу (к. 266) та праворуч від центрального входу.

Навчальні приміщення академії розташовані у семи корпусах.

Всі корпуси академії (окрім корпусу М та корпусу на Набережній Перемоги, котрі розташовані відокремлено від інших) сполучаються між собою. Перехід з одного корпусу до іншого зручніше здійснювати через третій поверх.

Кожне навчальне приміщення має свій номер, який полегшує його пошук. Перша буква у номері аудиторії, якщо вона є, вказує, у якому корпусі вона розташована, а перша цифра вказує на поверх. У позначенні приміщення, що розташовано в першому, другому та третьому корпусах букви немає.

План розташування навчальних приміщень по корпусах наведений у додатку В.

ЯКІ ДИСЦИПЛІНИ ВИВЧАЮТЬ СТУДЕНТИ РІЗНИХ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ?

Перелік дисциплін, які вивчають студенти за весь термін навчання на ОКР «бакалавр», наведені у додатку Б.

ЯКИЙ КНИЖКОВИЙ ФОНД БІБЛІОТЕКИ, ДЕ ВОНА РОЗТАШОВАНА?

Книжковий фонд бібліотеки – багатогалузевий і становить біля 500 тис. примірників. Він комплектується літературою з питань металургії, машинобудування, хімічної технології, економіки, інформаційних технологій, суспільних наук, а також художньою. Обслуговування читачів здійснюють абоненти навчальної літератури (к.114), науково-технічної літератури (к.259), художньої літератури (к.142), студентський читальний зал (к.417), читальний зал наукової літератури і періодики (к.263).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України.
2. Закон України «Про освіту».
3. Закон України «Про вищу освіту».
4. Законодавчі акти з питань освіти /Верховна Рада України. Комітет науки і освіти: офіц. вид. – К.: Парламентське видавництво, 2004. – 404 с.
5. Вища освіта в Україні: Навч. посібник / В.Г. Кремень, С.М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко та ін.; За ред. В.Г. Кременя, С.М. Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с.
6. СТАТУТ Національної металургійної академії України. - Дніпропетровськ, 2005. - 27 с.
7. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. - К.: ВВП "КОМПАС", 1997. - 64 с.
8. Кодекс Законів України про працю.
9. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). - К., 1994. – 62 с.
10. Аванесов В.С. Основы научной организации педагогического контроля в высшей школе. - М., 1990.
11. Концепція розвитку Національної металургійної академії України. – Дніпропетровськ, 2002. - 18 с.
12. Дьяченко В.К. Организационная структура учебного процесса и ее развитие. - М., 1989.
13. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов: Учеб. пособие. - К.: УМКВО, 1989. - 252 с.
14. Кондрашова Л.В., Буряк В.К., Гапоненко Л.А. Индивидуальная работа студентов по педагогическим дисциплинам. - Кривой Рог, 1995. – 156 с.
15. Одерій Л.П. Оцінка в міжнародній системі освіти: Методологія та інструментарій: Монографія. - К.: ІСДО, 1995. - 196 с.: іл.+ 3 вкл.
16. Одерій Л.П. Основи системи контролю якості навчання: Навч. посібник. - К.: ІСДО, 1995.- 132 с.
17. Пастухов В.П. Правовое регулирование труда преподавателей высшей школы. - К.: Вища школа, 1981. - 240 с.
18. Яновская Н. Учебные заведения: Организация и учет. – Харьков, 2000. – 646 с.
19. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах: Наказ Міністерства освіти України від 02. 06. 93 №161.
20. Положення про проведення практики студентів вищих закладів освіти України: Наказ Міністерства освіти України від 08. 04. 93 №93.
21. Положення про організацію екстернату у вищих навчальних закладах: Наказ Міністерства освіти України від 08. 12. 95 № 340.
22. Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти: Наказ Міністерства освіти України від 15. 07.96 № 245.
23. Положення про академічні відпустки та повторне навчання у вищих закладах освіти: Наказ Міністерства освіти України і Міністерства охорони здоров'я України від 06. 06. 96 № 191/153.
24. Норми часу для розрахунку і обліку навчальної роботи. Переліки основних видів методичної, наукової й організаційної роботи викладачів. Рекомендації щодо планування робочого часу викладачів вищих закладів освіти, запровадження "Норм часу для розрахунку і обліку навчальної роботи" та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи у вищих закладах освіти третього і четвертого рівнів акредитації: Наказ Міністерства освіти України від 07. 06. 96 №195.

ОСНОВНІ ДОКУМЕНТИ СТУДЕНТА І ВИПУСКНИКА

Студентський квиток

Диплом бакалавра і магістра

